Pam-bio 8 Alberg, E. No. 4637
CONTINUATION COMMITTEE
North American Section
LIBRARY.
303
JUN 1914

MISSIONSSKRIFTER
UTGIFNA AF
EVANG. FOSTERLANDS-STIFTELSEN

Evelina Alberg

En ungdomsbild

af

J. PLYM-FORSHELL
Pastor

Andra upplagan

STOCKHOLM
EVANG. FOSTERLANDS-STIFTELSENS FÖRLAGS-EXPEDITION

Pris: 30 öre.

MISSIONARY RESEARCH LIBRARY NEW YORK CITY

MISSIONARY RESEARCH LIBRARY NEW YORK CITY

EVELINA ALBERG.

MISSIONSSKRIFTER
UTGIFNA AF
EVANGELISKA FOSTERLANDS-STIFTELSEN.

9.

EVELINA ALBERG.

EN UNGDOMSBILD

AF

JOHAN PLYM-FORSHELL.
PASTOR.

ANDRA UPPLAGAN.

STOCKHOLM
EVANG. FOSTERLANDS-STIFTELSENS FÖRLAGS-EXP.

STOCKHOLM
NORDISKA BOKTRYCKERIET 1911

Evelina Alberg.

En ungdomsbild af **Pastor Johan Plym-Forshell.**

»Om jag än offras, när jag frambär och ombesörjer offret af eder tro, så gläder jag mig och gläder mig med eder alla. Sammalunda glädjens äfven I, och glädjens med mig.»
Paulus (Fil. 2: 17).

Paulus, den store hednamissionären, satt fången i Rom och visste icke, hvilkendera dagen den kejserliga lifvakten skulle föra honom ut ur kasernen till döden. Han hade kommit till Rom med fullheten af Kristi evangelii välsignelse (Rom 15: 29) såsom en offergåfva från dem, som förut i likhet med honom hade mottagit och trott på evangelium. Om nu också han själf under den prästerliga altartjänst, som bestod i evangelii-offrets frambärande, miste sitt lif, måste låta utgjuta sitt blod som ett drickoffer, då gjorde han det med glädje, säger han och ville, att jämväl de missionerande församlingarna, som stodo bakom honom, skulle glädjas. Hvarför? Jo, aposteln lefde uppen-

barligen i den tron, som erfarenheten i alla tider bekräftat, att »martyrernas blod var kyrkans utsäde», att trosvittnenas död, var den än icke alltid blodig, skulle väcka många till besinning och frälsningshunger bland dem, för hvilka fridsbudbärarne gifvit sig ut som ett offer på Herrens altare. Och där det blir frälsningshunger, där blir omvändelse till Gud, och där det blir omvändelse, där blir ock en mångfaldig glädje på jorden och i himlen.

Nu äro nog de offer, som under alla dessa århundraden mellan ap. Paulus och oss gifvits ut för världens evangelisering, icke så få. I n:r 1 af Ev. Fost. Missionstidn. för år 1897 läses under rubriken «Offer på missionens altare»: »Att missionen kräfver offer icke minst i dyrbara människolif, det är något, som för missionens vänner äfven i vårt land icke är obekant. Bland de evangeliska missionssällskapen torde det dock knappast vara något, som i detta afseende fått göra så många smärtsamma förluster som Baselmissionssällskapet på sitt missionsfält i Väst-Afrika. Det har nämligen där under den korta tiden af omkring ett år genom en, mänskligt taladt, för tidig död förlorat icke mindre än 19 europeiska missionsarbetare.» — Och se, huru underligt! I sista numret af samma tidning för sagda år får Stiftelsens missionssällskap vid återblick på det flydda året i sin mån göra tillämpning på sig själf af förutnämnda större sällskaps smärtfulla erfarenhet. Det heter då: »Under det nu flydda året ha vi just i detta afseende fått mer än annars vandra i detta hårdt pröfvade sällskaps fotspår. Det ena smärtsamma dödsbudet efter det andra har kommit, särskildt från vårt indiska missionsfält: den 28 dec., vid öfvergången till det nya året, dog Fröken Lena Rensaa; den 22 jan, fru Kerstin Lindroth; den 19 aug. fru Ester Franzén och nu senast den 6 nov. fröken Evelina Alberg... Vi ha haft anledning att vid de

återkommande dödsbuden åter och åter oroligt spörja: hvem blir den nästa? ... Så har 1897 varit ett år, rikt på smärtsamma förluster. Det ligger i sådana erfarenheter en allvarlig maning till självpröfning, men ock till en ny, mera odelad självhängifvelse åt Herren och det både för missionsarbetarne på fältet och den missionerande församlingen bakom dem. Ur det tårasäde, som sått, kan och skall så framväxa en renare tro, en mera brinnande kärlek och mera helig frimodighet i missionsarbetet. Ja, förhålla vi oss rätt under de smärtsamma erfarenheterna, skall det missionsfält, där våra kära myllats ned, ryckas liksom närmare tränga in i hjärtat och växa fastare där, och den ene efter den andre skall börja fråga sig inför Herren: 'Är det kanske mig, Herre, du kallar att fylla luckan?' Så kunna och skola äfven de smärtsamma förlusterna blifva oss till rik välsignelse. På de stingande törnena kunna och skola vi plocka rosor.»

Ett sådant personligt offer var den unga, rikt begåfvade, af varm hänförelse drifna zenanamissionären *Evelina Alberg*, som efter knappt ett års vistelse på missionsfältet i Indien den 9 nov. 1897 hemkallades till fridens eviga boningar. Hon gaf sitt lif som ett offer åt Herren. Missionen var hennes käraste tanke. Där skulle hon helt och odeladt få ge sig ut i Mästarens tjänst bland människor, som voro i nöd och behöfde henne, och när hon dog, ja, när hon dog en gång — skulle hon ock dö som ung — så hade hon offrat sitt lif för något, som var värdt att offra sig för. «Må Herren», så skref hon själf i den egenhändiga lefnadsteckning, som bifogades hennes ansökan om inträde i Fosterlandsstiftelsens tjänst, »må Herren taga mitt lif som en ringa insats i sitt stora riksarbete.»

Då vi nu gå att i korta drag söka teckna denna ovanligt skära och ljufliga ungdomsbild, så låta vi för att så litet som möjligt förfuska densamma

Missionsstati

nen Nimpani.

hennes egen mjuka pensel så mycket som möjligt måla de karakteristiska själsdragen hos henne och stanna först ett ögonblick inför hennes

Barndomslif.

Evelina Alberg föddes i Stockholm den 18 mars 1876. Föräldrarne voro direktör Albert Alberg och hans maka Eva A., född Söderberg. Trenne äldre syskon till Evelina hade redan dött, och hennes födelse var fördenskull en så glädjande tilldragelse i familjen, att föräldrarne beslöto kalla henne Evangelina eller för korthetens skull Evelina.

Från första stunden kringsväfvades barnet af de välsignelsebringande inflytelser, som komma från en from moder; i detta fall så mycket betydelsefullare, som fadern snart nog emigrerade, lämnande modern att med Evelina och en yngre dotter draga sig fram, bäst de kunde. Vid E:s vagga sjöng modern ofta: »Jesus, i din vård vi ge våra barn, vårt glädjeämne, Gud, din gåfva äro de, vi dig dem tillbaka lämne», eller: »Om Gud dig ger ditt dagliga bröd och himmelrik en gång, när du är död, då får du rikedomar ärfva».

När E. var 3 år gammal, tyckte modern sig förnimma Guds röst: »Såsom Abraham fick befallning att offra sin son Isak, så kommer jag att begära detta barn af dig.» Modern tog detta som en vink om E:s tidiga bortgång och svarade i ödmjuk troslydnad anderösten: »Jag ger mina barn mycket hellre åt Gud än åt människor.»

Redan som ganska liten visade sig E. mycket allvarlig och tankfull. Om hon också, liflig som hon af naturen var, kunde leka med andra barn, så lämnade hon dock ofta helt plötsligt leken för att ägna sig åt allvarliga betraktelser. Så fort hon lärt att läsa, började hon flitigt studera bibeln. Den yngre,

ännu icke läskunniga systern fick därunder af stora syster muntlig förklaring på kopparsticken i mammas stora bilderbibel. Sådana föreläsningar höllos åtskilliga gånger så tidigt som kl. 5 om morgnarna. Men modern behöfde sofva och undanbad sig därför att bli väckt för att tända ljus åt de små. E., som plägade vakna af sig själf, bad då till Gud, att han skulle låta det bli så ljust, att hon kunde läsa, och funderade mycket öfver, att Gud icke omedelbart hörde hennes bön. — Till hennes allra tidigaste barndomsminnen hörde, att hon i en dröm såg Gud komma till hennes bädd och hörde honom säga: »Du tackar mig alltid för maten, och därför skall du alltid få mat.» Måhända voro vid denna tidpunkt tillgångarna på detta lifvets nödtorft icke så stora. Emellertid bidrog denna dröm i sin mån att i barnahjärtat inplanta och stärka kärleken och förtroendet till denne gode, gode Fader i himmelen, som har omsorg om både små och stora.

Vid 10 års ålder satt E. en gång på hemmets trappa med Luthers postilla i knäet och läste predikan om yttersta domen för en liten ängslig lekkamrat, som ej kände sig lika lugn som den lilla föreläserskan vid tanken på Jesu återkomst. Vid denna tid hölls också söndagsskola med »Jesu lidande» som samtalsämne. Det som E. under strömmande tårefloder läste och mottog, det som kom hennes hjärta att smälta af medlidande kärlek för Frälsaren, det bekom hennes söndagsskolklass föga, kanske emedan den bestod af allt för små barn. Hon brukade också skicka sina jämnåriga små kort med »besvärande» bibelspråk på, när hon visste, att de hade gjort sig skyldiga till osanning, vrede, fula ord o. s. v. Dessa små missioneringsförsök blefvo ej alltid så väl upptagna af vederbörande, men visst icke fördenskull utan frukt. Det är tydligt, att den lilla E. ännu denna tid var ett

litet älskligt Guds barn, som drefs af Guds hel. Ande. Där brann i hennes hjärta en längtan efter Gud, en barnslig kärlek till Jesus och en önskan att likna honom och tjäna honom, som oförtydbart yttrade sig å ena sidan i en ständig, om ock omedveten kamp mot det egna jaget, som nog ville sticka fram, och å andra sidan i kärlekens omsorg om andras frälsning. Under sådana omständigheter hade E. åter igen en liflig dröm, som utan tvifvel på ett begynnande sätt blef af afgörande betydelse för hela hennes kommande lif. Hon tyckte sig i drömmen vara riktigt dödsjuk, men hon ville icke dö, utan bad Gud så innerligt att få lefva. »Får jag lefva», sade hon, »då, käre Herre Jesus, skall jag lefva hela mitt lif för dig.» Hon fick lefva, och för visso hörde Gud med välbehag den barnsliga tacksägelse, som uppsteg till honom från en, som blifvit ryckt ur dödens klor, såsom hon kände sig; och samme trofaste Frälsare tog ock fasta på det löfte, som den räddade, sedermera fullt vaken, upprepade inför hans ansikte: »Jag vill lefva hela mitt för dig; om jag hade många lif, så ville jag offra dem i din tjänst, min dyre Mästare.» Det ser ut, som om Guds Ande genom denna uppenbarelse i sömnen och framkallande af nyssnämnda sköna beslut hade velat tillförsäkra sig besittningen af sin unga lärjunginna just vid början af ett skede, som plägar vara farligt för späda plantor i Herrens vård. Ty skolor, de må vara snart sagdt huru goda som helst, ha mestadels med sig någon förförelse, om icke af något annat skäl så därför, att de sammanföra barn med så mångfaldig fostran, kanske t. o. m. utan någon uppfostran alls, och från så många olika hem. Det dåliga smittar också ojämförligt mycket lättare än det goda. Herrens Ande är väl mäktigare än världsandan; men se, människohjärtat är af naturen långt mottagligare för den senare än för den förra. Vi skola

nu se, huru det gick vår unga vän under denna brytningsperiod, i det vi kasta en blick in i

2. Skoltiden.

Evelina tillbragte större delen af sina uppväxtår i Hvetlanda, och modern blef genom ett litet arf satt i stånd att hålla sina döttrar i en privat elementarskola därstädes, som förestods af en fröken H. P. Evelina själf öppnade på vid gafvel portarna till sitt inre, i det hon om denna period berättar: »Af kristendomsundervisningen i skolan fick jag djupa intryck. Läsningen och det glada kamratlifvet togo likväl mycket af mitt intresse i anspråk. Genom kamrater drogs jag äfven med in i världs- och sällskapslifvet, och för en tid tycktes hvarje allvarlig tanke vara bortblåst. Men Guds Andes kraft verkade i det fördolda. Midt under glädjen kände jag ofta tomheten smyga sig öfver mig. Jag läste vid denna tid med förkärlek biografier af ädla män och kvinnor, som lefvat och verkat för Herren, och i jämförelse med dem blef min omgifnings lif och äfven mitt eget så tomt och onyttigt, ja, rent af tröstlöst. Jag började längta efter något bättre, något som verkligen kunde tillfredsställa mig, och jag kände, att ett människolif var ägnadt till något bättre än att spillas bort i lek.»

Vi kunna och få nog icke tolka denna självbekännelse så, som skulle E. i egentlig mening ha gått bort från Herren och skattat åt ett lif i självviljande synd och ogudaktighet. Men det är otvifvelaktigt så, att om också Herren får behålla och fostra en och annan i dopets nåd, så behöfver dock denne i sitt medvetna lif under kamp och strid komma till en fullt frivillig och förnummen afgörelse för sin Gud och Frälsare. Att det var något sådant, som nu försiggick med E., och att Herrens Ande aldrig vikit ifrån henne,

det tycka vi oss förstå däraf, att hon i detta sinnestillstånd fick en förnyad kallelse, denna gång till en särskild Herrens tjänst. — Hon var nu 14 år gammal. Då läste hon en dag i en tidning: »Endast i Indien finnas millioner förtryckta kvinnor, som aldrig kunna nås af evangelium, emedan de indiska sedernas stränghet förbjuder en främmande man att nalkas för att samtala med en indisk kvinna. Där finnes arbete för så många af våra unga kvinnor, som vilja offra sig för att bringa evangelii ljus till dessa arma innestängda varelser. Hvem vill gå? Det gifves en mängd damer, som *kunde* gå ut och bli medel till otaliga själars frälsning, och som nu lämna efter sig endast några alnar spetsar.» — »Orden», säger E., »gjorde på mig genast ett mäktigt intryck, och min första tanke var: ja, måtte många, många hörsamma kallelsen. Men som en blixt slog det mig: hvarför icke *du*? Jag sökte gång på gång slå hela saken ifrån mig såsom mitt eget infall; jag saknade ju hufvudvillkoret för att bli missionär: jag var ju själf fridlös och olycklig. Men jag fick icke ro för den frågan: hvarför icke du? förrän jag till slut måste svara inför Guds ansikte: Herre, du vet, att jag själf är fridlös och står utanför ditt rike, men om du en gång låter mig smaka den frid, som du vet, att jag längtar efter, *då* vill jag gå ut till Indiens kvinnor på din befallning.» — Sedan tänkte sig E. aldrig möjligheten af någon annan framtidsverksamhet; allt hvad hon tänkte, bad, läste eller eljest lärde sig och gjorde, gick ut på detta enda stora mål: att bli en rätt missionär bland Indiens kvinnor. Så t. ex. när i hennes skolklass en gång gafs följande ämne för uppsatsskrifning: »Om du finge göra en resa, hvart fore du helst?» nog reste vår E. i tankarna åstad till Indien och skildrade i sin hänförelse med glödande färger och i ett högstämdt språk sagornas och palmernas land samt

dess inbyggares dystra och hjälpbehöfvande belägenhet. Efter ofvannämnda tilldragelse blef det henne klarare och mera afgjordt än någonsin förut, att hon till hvad pris som helst måste bli en hel kristen.

Nu vidtog en tid af halftannat år, uppfylld af en enda lång, ihållande bättringskamp. Härunder inföll för E.

3. Konfirmationstiden.

Denna har E. själf skildrat i en från Indien hemsänd uppsats, afsedd för och införd uti »Barnens Tidning». E. hade då hoppats, så berättar hon, att *det skulle hända något* med henne, så att hon skulle bli annorlunda, än hon förut varit, men dag efter dag hade gått, och hon hade förblifvit densamma. Pastorn hade bedt de unga komma till honom, om det var något de ville fråga om; men hon kände sig blyg och rädd, att han icke skulle förstå, hvad hon menade, och att han skulle tycka det vara mycket illa af en så stor flicka som hon att icke kunna tro. Hon ville så gärna tro på Jesus, som hon sade, men hon visste icke, huru det skulle gå till. Hon var ängslig för konfirmationslöftena och den första nattvardsgången, af fruktan för att hon skulle gå ovärdigt. Hon tordes icke fråga pastorn, men han hade sagt en gång, att längtan var början till tro, och E. visste, att hon längtade mycket efter Gud.

Det fanns ett enda ord i bibeln, som hon riktigt kände såsom ett ord för henne: »Saliga äro de, som hungra och törsta efter rättfärdighet, ty de skola blifva mättade». Det hade Jesus själf sagt, så det var då riktigt, riktigt sanning, och så länge det stod kvar, fick hon inte kasta bort allt hopp. Ty hon hungrade och törstade efter rättfärdighet, det visste hon, och då skulle hon också blifva mättad.

Så kom konfirmationsdagen, en kvaf dag i slutet

af augusti. E. och hennes kamrater stodo färdigklädda i sina långa, svarta klädningar. Det mörknade på himmelen: plötsligt bröt en blixt fram, och då kom en häftig åskknall. Knall efter knall dånade öfver deras hufvuden. E. stod tyst och orolig. Hon tyckte, att det var Gud själf, som i vredesmod talade till henne under åskvädret, såsom han talade till Mose på Sinai berg. Hon hade ju under hela sin barndom varit olydig mot honom och icke lyssnat till hans vänliga, kallande röst. Och hon gömde darrande sina ögon för de skarpa blixtarna. Bäfvande afgaf hon sina löften, men denna gång bad hon allvarligt Gud om kraft att kunna hålla dem; annars skulle det icke gå, det visste hon. — Följande dag, söndag, var den första nattvardsgången. Vänligt bröt solen in genom hvalffönstren i kyrkan, under det pastorn höll skriftetalet till barnen. Han talade om den lidande Frälsaren. »Näpsten lades på honom, på det vi skulle hafva frid, och genom hans sår äro vi helade». E. tyckte sig känna en lättnad, då hon hörde, hvilken text hennes lärare valt. Hon sade gång på gång dessa ljufliga ord för sig själf: »på det att *vi* skola hafva frid». Under tiden satt hon och såg, huru en solstråle genom fönstret lyste rakt på taflan öfver altaret — bilden af Jesus i örtagården. — Det föreföll henne, som om solstrålen varit ett Guds finger, som pekat på Frälsaren. Ju längre hon såg på den lidande Jesus, desto mera trängde sig den tanken på henne: »Hvad han måtte ha älskat människorna, som kunde lida så mycket för dem!» Minnet af den solstrålen följde henne länge. Äfven då E. nästan var färdig tänka, att Gud icke brydde sig om henne, kom minnet af den där solstrålen med dess ljufliga hälsning: »*Så* älskar han mig.» Hon förstod icke, att det var Herren Jesus själf, som, god och barmhärtig, stod bredvid henne, just då hon tänkte, han var längst

borta, och hviskade: »Barn, förstår du icke, att jag led och dog för att frälsa just sådana, som icke kunna hjälpa sig själfva?» Gud skickade snart en liten skolkamrat, ett år äldre än hon själf, för att enkelt och barnsligt visa henne vägen.

Ester, så kalla vi kamraten, och Eva hade varit goda vänner en lång tid, men sedan Ester konfirmerats, tog det slut med vänskapen. Ester hade gifvit sitt hjärta åt Jesus. Hon var mycket snällare än de andra, alltid hjälpsam, uppoffrande och vänlig, alltid flitig, uppmärksam och samvetsgrann. Detta kände de andra, och hela hennes väsen var en dom öfver dem. Värst af allt var, tyckte de, att Ester talade med dem om sin Mästare och försvarade dem, som älska honom. Därför var hon icke väl liden af kamraterna. — Sen I barn, den som lefver helt för Gud, äfven om hon blott är en liten skolflicka, inverkar alltid på dem, som omgifva henne, på samma sätt som en dålig kamrat med sitt exempel lockar andra till synd. Tänk att få vara ett litet ljus bland kamrater och vänner, äfven då man får höra ovänliga och hånfulla ord därför! — Sådana hade Ester fått höra många, kanske värst af E. Men så kom en dag, då E. bad henne förlåta, att hon varit så elak, och anförtrodde henne, att hon längtade att få bli lika lycklig som hon. Å, huru glad Ester blef! Hon hade så mycket bedt för E. Allt det gamla var med ens glömdt, och de båda flickorna blefvo de innerligaste vänner. Ester förstod E. och visste alltid att svara på hennes frågor. Och alla svar visade på *Jesus*. Ester talade aldrig om hvad hon gjort eller hvad hon borde göra, men alltid om hvad Jesus gjort för henne, och huru han älskar oss, syndare. Kväll efter kväll kunde E. sitta och se på en liten tafla af Jesus i örtagården, lik altartaflan i H—a kyrka, och mer och mer började hon därunder förstå, hvad den lilla

solstrålen velat lära henne, nämligen att Jesus älskade henne, älskade, henne just sådan hon var, älskade henne för sin egen skull. »Näpsten lades uppå honom, på det att vi skulle hafva frid.» — O, kära unga vänner, jag kan inte tala om för eder, huru allt gick till. I måsten själfva komma till Jesus och låta honom taga eder i sin famn, såsom han nu tog lilla E., låta honom själf tala om för er, huru han älskar er, och huru han lidit just för eder skull. Tänk, när han förlåter, förlåter allt, hvarmed vi bedröfvat honom! Jag kan blott säga, att E. blef mycket lycklig, ja, att hon kände, som om hennes hjärta velat smälta af all denna oförtjänta kärlek. Hvad brydde hon sig nu om, att kamraterna skrattade åt henne. Nu var hon icke mera rädd att dö, icke rädd för att resa ända till Indien med Jesus. Det var som en mycket lycklig flicka E. omfamnade Ester till farväl, då skolklockan för sista gången ljudit, och de — nu unga flickor på 16 och 17 år — skulle lämna skolan för alltid. Aldrig skulle E. glömma den kära skolan, där hon under morgonbönerna och kristendomslektionerna hört Guds kallande röst, aldrig glömma sin älskade Ester, som med sådant tålamod och kärlek visat henne vägen till himmelen.

Om detta såluuda skildrade märkliga skede i E:s lif skrifver hon i sin själfbiografi till missionsstyrelsen vid ansökan till missionskallet: »Kristi försoning var för mig ännu en hemlighet och mitt eget allvarliga sträfvande den grund jag byggde uppå. Det kostade på, innan jag kunde lägga ned allt eget, och innan jag kom så långt, att jag förstod, att så måste ske. Många gånger var jag nära att förtvifla om alltsamman, men nu hade salighetssaken för mig blifvit mer än allt annat. Stolt af naturen ville jag för ingen blotta mina inre strider och undandrog mig på sådant sätt den mänskliga ledning, som jag måhända kunnat

få. Så fortgick det hela sista året i skolan, till dess på våren 1892 — jag fyllde den tiden 16 år — det började dagas också för mig. Uttröttad af mitt långa, fåfänga arbete kastade jag mig på Jesus helt sådan jag var — och blef mottagen. Jag tror, att om jag skall våga utpeka något särskildt ögonblick för det nya lifvets tändande, så var det en tidig vårdag i skogen, då Gud gaf mig nåd att efter hård inre nöd taga emot orden i Hosea(14: 5): »Jag vill hela dem af deras affall, älska dem af fri vilja, ty min vrede har vändt sig ifrån honom.» Den aftonen först visste jag, hvad *frid* vill säga. Och Guds Ande kastade så småningom ett nytt ljus öfver det sköna 53:dje kapitlet hos Jesaja, så att betydelsen af Jesu försoning — och dess djupa betydelse *just för mig* — blef lefvande för mitt hjärta. Jag blef nu mycket lycklig och full af begär att få helt lefva för honom, som dött för mig.

Den kallelse, jag för halftannat år tillbaka hade förnummit för missionen i Indien, hade under denna brytningstid långt ifrån att minskas tvärtom blifvit allt klarare förnimbar. Jag studerade missionstidningen med stigande intresse och sökte inhämta sådant, som möjligen kunde vara till nytta för en missionär att kunna. Sedan jag helt fick den frid, som jag så länge sökt, blef Guds vilja mig ännu vissare. »Han har gifvit sitt lif för oss; äfven vi äro pliktiga att gifva vårt lif för bröderna». 1 Joh. 3: 16.

Så hade nu vår E. vunnit tvenne mål: afslutad skolkurs och —det största af allt — erfaren frid med Gud i ett rentvaget samvete. Nu gällde det att jaga efter ett nytt, detta att betala Herren de gång efter annan gifna löftena att i hans tjänst gå ut till Indien som missionär, helst zenanamissionär. Huru lyckas nå detta mål? Vägen därtill måste gå genom på en gång

4. Stilla väntan och rastlös id.

Genom stilla väntan och rastlös id under självpröfning och beräkning af kostnaden gick vägen. Det var ingalunda en väntan under sysslolöshet utan förenad med rastlös verksamhet och plikttrogen öfning i riktning mot det föresatta målet. — På förfrågan hos Fost. Stift:s styrelse angående hennes utsikter att blifva antagen till missionär hade E. fått det besked, först att hon ännu vore för ung och således hade tid att allvarligt öfverväga saken, och sedan att före hennes antagande följande fyra villkor måste vara uppfyllda: 1:o) hon skulle kunna tala engelska; 2:o) ha inhämtat nöjaktig kännedom och färdighet i sjukvård; 3:o) sökt stärka sin kroppsliga hälsa och 4:o) sökt vinna öfning i praktiska sysslor under en van husmoders ledning. — Hvad gjorde E. nu? Mången skulle måhända redan på denna punkt ryggat tillbaka. Men Evelina hade satt sin hand till plogen och ville icke för allt i världen se sig tillbaka. »Nu vill jag jubla och hoppas», skrifver hon. Måtte jag blott kunna använda denna beredelsetid rätt, så att jag måtte bli ett dugligt redskap och äfven till min inre människa bli mogen för mitt heliga framtida kall.» (Juldagen 1894.) »Hvad andra människor fasa för och söka draga fram för att afskräcka mig, gör mig blott ännu mera viss om Guds vilja och ökar min ifver. Skulle jag icke vilja lämna hem och vänner för dens skull, som lämnade himmelens härlighet för oss. — *En förtidig död i det mördande klimatet!?* — Jag fruktar icke döden längre; den får komma ju förr dess hellre! Den är ju blott den där dörren, som skiljer mig från Mästaren. Tusen gånger hellre några *få* år i hans tjänst än *många* år i olydnad mot honom. Hur skönt skulle det icke vara att kunna tänka en gång, när kraften är förtärd och lifvet håller på att slockna:

»Den kraft jag hade, den har jag slitit ut i min Herres tjänst.» —

Efter slutad skolgång i H—a finna vi emellertid vår E. först som sällskap och hjälp i familjen hos kronolänsman B. i K., sedermera som guvernant först hos handlanden H. i H., därefter hos patron H. i Gr., Värmland, till på sommaren 1894. Några veckor af denna sommar användes till att vid Skagersbrunn söka stärka de ej så synnerligen stora kroppskrafterna. Här visste E. att skaffa sig näring för sitt missionsintresse genom att flitigt umgås med en ej så liten krets af missionssyskon, mest från Afrika, som samlats dit för rekreation under vistelsen i hemlandet. »Det var en dyrbar tid för mig», skrifver E. »Jag har återfått krafter; och för mig är en stark kropp värd mer än allt guld i världen. Mycket fick jag lära af de afrikanska syskonen. Kärt skall det bli att få närmare underrättelser från syskonen i Indien och om arbetet där; helt naturligt följer mitt hjärta med stort intresse allt, som angår missionen.» —

Största delen af år 1895 vistades E. i en prästgård i W—a, Närke, där hon i det älskliga komministerfolket fick de bästa vänner och hjälpare så i andligt som lekamligt afseende, — »ett godt härbärge under vägen». Själf skref hon, då detta hem beredvilligt öppnats för henne: »Jag behöfver så väl ledning både i andligt afseende och i det rent praktiska; viljan är god, och jag är icke rädd för arbete, men som jag mest får sysselsätta mig med läsning, är jag icke mycket hemmastadd i det praktiska. Att jag inga stora fordringar har på något, behöfver jag ej nämna; jag har lärt mig att foga mig efter omständigheterna i smått och stort. Jag begär alls icke att få komma som någon »hushållselev» egentligen; jag behöfver icke lära vare sig efterrätter eller finare handarbeten, endast att kunna »finna mig» med små medel, att kunna med

ordning och eftertanke hjälpa mig själf och andra i hvardagslifvets mångahanda. Enkelhet är jag van vid och föraktar allt öfverflöd i mat och klädedräkt . . . Min innerliga önskan är att kunna få bli till nytta och välsignelse för Guds rike, att dugliggöras att tjäna de lidande och behöfvande och först och sist att kunna för dem få vittna om honom, som älskat oss alla in i döden. Gud fylle mig mer och mer med sin kärlek och drage mig allt närmare korset! Jag tror, det är vid korset — och endast genom att förblifva där — som vårt hjärta blir riktigt brinnande för våra medmänniskor. Jesu skola är ju den bästa och nödvändigaste af alla, och mycket måste ju läras i enrum med honom; men det är dock så ovärderligt att äga erfarna, kärleksfulla vänner, som vilja leda och *tukta* också, då sådant behöfves. — Jag hoppas och önskar, att jag icke skall behöfva bli eder ett sorgebarn . . .» Om E:s umgängelse i det nya hemmet bär pastorn själf detta sköna vittnesbörd: »Efter ankomsten dit dröjde det ej länge, förrän mellan henne och familjemedlemmarna knöts ett vänskapsband, som med tiden skulle bli allt innerligare och fastare. Hon blef och kände sig snart som barn i huset och kallade sig själf »sina fosterföräldrars stora flicka». Det nya hemmet, som icke för vinnings skull öppnades för henne, skulle dock med hennes inackordering få en stor vinst: en lifvande och värmande solstråle, en uppfyllelse af Herren Jesu löfte i Matt. 18: 5: »Hvilken som mottager ett enda sådant barn i mitt namn, han mottager mig»; och framdeles en ökad förbindelse med och intresse för hednamissionen.

E., som med afseende på den kristna fullkomligheten för egen del villigt och ödmjukt betygade: »Icke att jag allaredan har fattat det, men jag far fast därefter», var med sina hjärterötter genom en lefvande tro och innerlig kärlek förenad med sin Gud och

Frälsare. Hennes af naturen glada och hurtiga lynne liksom hennes rika själsgåfvor voro helgade af nåden, och i andlig utveckling var hon långt före sin ålder.» — Huru hon i dessa stycken tänkte och dömde om sig själf, erfar man ofta af hennes så väl muntliga som skriftliga uttalanden. Så skrifver hon under en tids vistelse hos sin moder sommaren 1895 till en likasinnad väninna i fosterhemmet: «Jag är hemma nu. Hem, hem, mitt kära hem! O, ja, jag önskar, att denna sommar måtte blifva en god, fridfull tid, och att jag får vara frisk därunder! Jag är mycket stark nu, starkare än någonsin förut i år, men trött känner jag mig till själen. Jag har alltid mycket att göra; arbetet räcker till hvarje minut. Jag har nu tillfälle att få tala engelska, och det är nyttigt, då jag fruktar, att jag glömt mycket. — Det är besynnerligt, att jag är alldeles densamma nu som förut, icke alls mer helig och god eller mer allvarlig, och nu måste jag resa till Indien, just som jag är. Det är sorgligt, att jag är så världslig. O, jag är mycket ängslig öfver att jag ej alls är sådan, som en missionär *borde* vara. Bed mycket för mig! Jag är mycket syndig och helt ovärdig att blifva missionär.» —

Och ännu i början af år 1896, icke så långt före den högtidliga vigningen till det åtrådda heliga kallet, skrifver hon till samma väninna: »Bed för mig! Jag behöfver förbön så väl. Jag tror, ja, det *är* verkligen så, att aldrig en missionär gått ut till hedningarna mer ovärdig än jag, och du kan ej tänka, huru bristfälligt det är, allt hvad jag har och är. Jag kan ej nu öppna hela mitt hjärta för dig; jag förstår ej mig själf, men jag är glad, att *Herren* förstår mig. Jag kastar det allt på Jesus. Det är han, som gjort mig till missionär; han måste också göra allt för mig. Jag är förvånad öfver, att jag är just samma Evelina som förut, och jag kan knappt sätta mig in i den stora verkligheten.»

Palmskog i

ldistriktet.

Om hon sålunda, i samma mån hon under Guds Andes fostran växte till i själf- och syndakännedom, kände sig ha orsak att klaga öfver och frukta för sig själf, så öfverlämnade hon sig dock aldrig åt någon dådlös klagan eller någon förlamande fruktan. Drifven af Kristi kärleks tvång ville hon lefva icke för sig själf utan för honom, som är död och uppstånden för oss. Hon tycktes ha hvarken lust eller tid att offra åt världslig fåfänglighet. En gång för alla hade hon ställt sig för ögonen ett högt och heligt mål att verka Herrens verk, medan dagen varar, befrämja Kristi rikes utbredande bland ung och gammal, hög och låg, bland kristna, judar och hedningar samt allenast för detta ändamål taga andras tid och krafter i anspråk. Hennes rika författaretalang, hennes lifliga fantasi, hennes synnerliga gåfva att ledigt och enkelt framställa sina tankar, hennes stora förmåga att intressera gammal och ung samt ändtligen hennes vidhjärtenhet och ovanliga hjärtevärme kommo henne härvid väl till pass.

Icke länge hade hon varit i prästgården i W., förrän hon grep sig an med söndagsskolverksamhet. Härtill var hon, som man säger, »klippt och skuren», ty hon var synnerligen barnkär och kunde taga saken lekande lätt med de små utan att ett ögonblick släppa ur sikte det heliga allvaret. Hur allvarligt hon tog detta värf, det ha vi haft tillfälle att se bland annat af de med stor omsorgsfullhet och fullständighet skrifna förberedelserna till lektionerna. Huru hon själf kände det, åtminstone en och annan gång, kunna vi förstå af uttalanden sådana som dessa: »I söndags hade jag söndagsskolan hos G. A. O; är det ej ljufligt att få tala om Jesus? Min himmelske Mästare var så nära; jag tror, att vi alla måste känna det. Jag talade mycket med S. om Gud, himmelen och frälsningen. O, jag önskar, jag kunde bedja dagarna ige-

nom, ty det är en sådan oräknelig mängd människor på jorden, som behöfva det, och som vi äro skyldiga förböner. Ack, att jag kunde tala med människors och änglars tungor!»

»En gång hade jag söndagsskolan hos L. Där har den aldrig varit förut. Jag var glad. Den timmen var mycket ljuflig. Jar var ensam med de små; jag talade öfver den älskliga berättelsen om Simon Petri svärmoder, och tiden flög, som hade den haft vingar; barnen voro stilla, och jag kände, att Jesus var nära. Jag kände honom luta sig öfver mig och taga på min hand, och fördenskull var det ett så lätt arbete att peka på barnens Vän.»

Men icke blott denna art af verksamhet låg Evelina om hjärtat. Hon dels började, dels anslöt sig med lif och lust till flera redan för handen varande syföreningar för zenanamissionen och underhöll en värmande förbindelse med dylika på andra orter, som hon antingen själf bildat eller af gammalt stod nära.

Äfven för israelsmissionen hade E. öppen blick och varmt hjärta. Hon gjorde hvad hon kunde för egendomsfolket, arbetande vid symaskinen, vid skrifbordet och på knä, ja, äfven ute i judekvarteren i vår hufvudstad. Till en väninna skrifver hon härom: »Och hvadhelst vi bedja, få vi af honom, emedan vi hålla hans bud och göra det, som är behagligt för honom, 1 Joh. 3: 22. Nu vill jag försöka skrifva något, då jag har en stunds hvila. Symaskinen är nu i gång från morgon till kväll. Du kan ej tro, huru intresserad jag har varit af att klippa till och sy dessa små plagg åt judebarnen, ehuru jag annars ej tycker, att det är roligt att sy. Allt är nu färdigt, och arrendatorn har varit inne och hämtat lådan. Jag skref korta bibelverser på hvarje dräkt. Och så har jag skrifvit en berättelse, »Islossningen», för mina kära judar. Jag bad mycket, den dag jag skulle börja

skrifva berättelsen, att Gud måtte göra den till välsignelse för judarne; men sedan kom den tanken öfver mig: »Hvarför ej bedja om mer? Hvarför ej bedja om *en* judes frälsning?» Och sedan bad jag för en jude. När jag därpå slog upp bibeln, gaf mig Herren detta svar: 'Gå i frid, och Israels Gud gifve dig din bön, som du har bedit af honom!' Huru lycklig jag kände mig vid detta ljufliga svar! Jag brukar undra sen dess, om det är en ung flicka eller en man, en gammal kvinna eller en gosse, som skall blifva frälst genom min enkla berättelse. Huru stor är icke vår Gud! Huru stort är det icke, att vi såsom en vän till sin vän fritt få skicka honom bud och få sådana kärleksfulla svar! Är det ej en skön vers denna, med hvilken jag börjat brefvet? Jag tycker, den är en sådan tröst för oss, fattiga barn. Jag får väl aldrig på jorden se denna själ, men på den stora dagen, framför Guds och Lammets tron skall jag möta henne, och jag skall sjunga och lofva, och det skall äfven den frälsta själen göra i evigheten.» —

Efter att någon tid hafva deltagit uti bibelkvinnoverksamheten inom fattiga judehem i Stockholm och sedan hon, sannolikt sporrad af hvad hon härunder såg och hörde, i en längre, kraftig tidningsuppsats lagt sin nitälskan för israelsmissionen i dagen, blef E. ifrigt uppmanad och ombedd att ägna sitt lif åt denna missionsgren. Och det var nog hennes tanke, att om hennes vacklande hälsa skulle lägga hinder i hennes väg till Indien, så skulle hon inviga sitt lif åt missionens tjänst här hemma. Men till Indien stod hennes håg; hennes hjärta var sedan länge där ute. De olyckliga kvinnorna där ville hon gifva för intet af det myckna, hon här hemma hade fått för intet. Hon studerade missionslitteraturen rörande detta land, brefväxlade med missionssystrar i Indien, tog noga reda på personer och förhållanden på den missionsstation, till

hvilken hon hade utsikt att komma, fick sig t. o. m. tillsänd en abcbok på hindispråket och började med tillhjälp af densamma inhämta, hvad hon möjligen på egen hand kunde tillägna sig.

Under vistelsen i V. eller noggrannare bestämdt den 5 april 1895 ingick E., i likhet med hvad som berättas om den fromme Terstegen och andra, ett skriftligt förbund med sin Gud, hvaraf jag vill anföra följande: »Helige, treenige Gud! Du skall icke försmå ett fattigt syndarehjärtas kärlek. Du skall icke försmå ett hjärta, lagdt som ett lefvande offer på ditt altare. Här är jag då! Tag mig! Låt detta förbund vara i lifvet, i döden och i evigheten!»

För att uppfylla missionsstyrelsens välbetänkta villkor för anställning i missionens tjänst genomgick E. under de första fyra månaderna af år 1896 en på samma gång teoretisk och praktisk sjukvårdskurs på Örebro lasarett. Med tanke på att äfven med denna konst kunna hjälpa och tjäna stackars lidande medmänniskor och så vinna tillträde till deras hjärtan med det i rätt egentlig mening hälsobringande evangelium, hängaf sig vår väninna med lust åt arbetet på denna anstalt. »Jag är lycklig här», skrifver hon från Ö., »och mycket tacksam mot Gud, som sändt mig hit. Jag ser nu, att hans vilja alltid är god och vis, och mitt hjärtas önskan är att lyda honom i allt. Jag har ej tid att tänka på mig själf, och om jag gör det ibland, måste jag skämmas, ty alla dessa människor rundt omkring mig ha det värre än jag».

Den stilla begrundning under ett stadigt växande i nåden och vår Herre Jesu Kristi kunskap, som sålunda under loppet af några år jämsides med rastlös, mångsidig verksamhet hade pågått hos E., har långt ifrån att göra henne ångerköpt eller vankelmodig fast

hellre gjort henne fastare och ovikligare i hennes beslut att inviga sig åt Mästarens tjänst i egenskap af missionsarbetare. Resultatet af förberedelsen har hon själf sammanfattat i sin vid denna tidpunkt (början af 1896) uppsatta och ansökningen vidfogade lefnadsteckning med följande ord: »När jag efter dessa fem år, under hvilka under allvarlig självpröfning och bön Guds vilja med mig synts allt klarare, inför hans ansikte på nytt svarar mitt: 'här är jag, Herre, sänd mig!' så vågar jag hoppas, att mitt beslut icke är förhastadt eller byggdt på blott människomening. Jag hoppas att få gå, drifven icke blott af ungdomlig hänförelse utan af den lugna, fasta vissheten, att *Gud vill det.* Och när han i sin nåd har utvalt mig till sitt sändebud, så kan jag icke göra mera än blott svara såsom Petrus: 'På ditt ord, Herre, vill jag kasta ut nätet', och så vänta allt det öfriga af honom själf. Må Herren taga mitt lif som en ringa insats i sitt stora riksarbete, och må han fylla mig med sin kraft, utan hvilken vi ingenting förmå!»

I slutet af april 1896 har E. ändtligen ryckt målet ett stort steg närmare. Hon är då kommen till missionsinstitutet för att där liksom afrunda sin uppfostran, lägga slutstenen i sin utbildning här hemma här är hon nu riktigt i sitt esse, som man säger. »Jag är glad, att jag är, där jag är nu, och jag vill intet annat än detta: 'ske din vilja!' Men jag tror, att jag lärt mycket under denna tid, och jag är glad, att jag måste stanna hemma, när H. S. reste ut. Det är en stor lycka, när vi börja förstå, att sorgerna blott äro Guds största välsignelser . . . Glöm ej att bedja Gud att af mig göra en god missionär, en sådan missionär, som behagar honom! Jag kan ej förstå, att jag ej är så full af mäktiga känslor, som jag borde vara, en så underlig dag som denna: jag är missionselev, går i missionsskolan, läser hindi; men jag är just

lika lugn, lika hvardagligt stämd som en annan dag. Jag trodde ej, att det skulle kännas så att vara missionär . . . Missionsdirektorn talade en dag om den mäktiga kraft, som ligger i våra böner. Han sade, att när den helige Ande fått oss ned på våra knän i bön för någon eller för hela mänskligheten, då strömmar kraft från vår själ till dessa andra själar, och våra böner lyfta som en stark vattenström upp dem. — Det är en stor, mycket skön tanke. Må den af oss göra ifriga bedjare, som nedbedja välsignelse af himmelen till vår sorgfyllda jord . . . Mitt lif här är mycket angenämt. Jag är lycklig att få lära så mycket genom att åhöra så många lektioner. Det är skada, att tiden tar slut så snart. Det är besynnerligt att tänka, att jag aldrig får se eder alla igen; det är en smärtsam känsla. Men jag känner mig dock icke ensam, underligt nog. Jag *är* ensam, men jag *är icke* ensam. Det synes mig, som om Gud vore mig nog, och det *är* han. Jag menar, att jag känner det, som om jag alltid hade honom bredvid mig, så att jag kan vara trygg, då jag går mot ett mödosamt vandringslif. Också är det underbart, huru alla vi missionärer känna oss som bröder och systrar . . .

Hvarje dag är jag med på två, stundom tre lektioner; det är i bibelkunskap, engelska, tyska, hälso- och sjukvårdslära samt hindi. Det är så roligt. Jag tycker så mycket om hindi, det lilla jag läst, och är ifrigt intresserad af studierna. Vi ha små talöfningar och få lära oss korta satser att tala och svara — en mycket god metod . . . Gud hjälpe mig att bli, hvad jag önskade vara! O, det behöfs så mycken vishet och ett hjärta, som flödar öfver af kärlek, och mig fattas allt. Men jag har mer och mer börjat inse, huru det ändock är verklighet, att den enda källan till all kraft är Jesus själf, och att vi icke med vårt sträfvande, icke ens med våra allvarligaste böner

kunna själfva taga det, som fattas oss, utan att enda vägen till en allt större likhet med Herren Jesus är att mer och mer försjunka i Jesu kärlek, 'gå upp i' Jesu kärlek, så att säga. Jag menar, att helgelsen liksom frälsningen finnes endast vid Jesu kors. Ju mera vi fatta och tillgodogöra oss hans underbara kärlek, desto mera skall vårt kalla hjärta försmälta af denna kärlek och så kunna värma äfven andras. — Ju närmare jag kommer målet, desto mera ser jag, hvilka stora kraf mitt framtida kall ställer på mig, och jag känner det många gånger, som förstode jag icke själf, hvad jag behöfver. Men det där ordet om Anden, som manar godt för oss med outsägliga suckar, är så skönt att hvila vid. Jag kan ej göra mera än blott helt som jag är öfverlämna mig åt Herren, att han får fostra mig alldeles som han vill. Jag önskar, jag icke stode emot hans uppfostran i något; men huru mycket är det icke, som vill hindra!»

Så rustad och sinnad möter Evelina den dag, som hon med rätta kallar en *stor dag*, sin största *högtidsdag* med

5. Det högtidliga afskiljandet för den heliga tjänsten.

Det var vid Fosterlandsstiftelsens 40:de årsmöte på söndagen den 14 juni, som detta försiggick i Blasieholmskyrkan i Stockholm. Utom Evelina fingo ännu en zenanamissionär Anna L. samt tvenne manliga arbetare denna dag mottaga sin offentliga vigning och missionsförsamlingens välsignelse. Vi låta E. själf skildra sina intryck: «Tidigt på söndag morgon rodde vi in till staden (från Johannelund). Vädret var mycket vackert och färden så ljuflig. Båten var klädd med

grönt, högtiden till ära. Stämningen var så högtidlig, och när vi uppstämde: 'Vår Gud är oss en väldig borg, han är vårt vapen trygga', så tror jag, att vi alla kände och lefde med i hvad vi sjöngo. Jag får dock för min del säga, att jag ännu var mera orolig än lycklig; allvaret och vikten af det steg, jag skulle taga, kom med makt in på mig, och jag hade svårt att reda mina tankar och känslor. Kl. half 9 var skriftermål och nattvardsgång och därefter högmässa med predikan af pastor B. öfver dagens text, Luk. 14: 25—35, där Herren Jesus talar om att hata sin fader och moder, ja, sitt eget lif för hans skull, att taga korset på och följa Jesus efter samt att beräkna kostnaden, innan man börjar ett företag — en allvarligt närgående, pröfvande predikan såsom afsedd just för oss . . . Under tiden mellan för- och eftermiddagsgudstjänsterna öfvervägde jag yttermera bekostnaden inför Guds ansikte, lugnt och allvarligt. Jag var nog orolig, full af bäfvan för det kommande, ängslig i känslan af egen svaghet och — jag måste erkänna det — äfven kännande verkligheten af att det här gällde att hata sitt eget lif! Jag ville icke tveka, icke taga handen tillbaka; men jag måste öfverväga kostnaden, icke rusa åstad som i en dröm. Så satte jag mig till orgeln, spelade och sjöng den där ljufliga lilla sången i Sionstoner (n:r 325): «Så tag nu mina händer, och led du mig . . . Jag vill ej gå allena en enda dag . . .»

Det kom lugn då; jag visste, att Gud tagit båda mina händer och skulle leda mig, och det var trygghet i att veta detta. Där var trygghet för kommande okända öden. Hans starka hand ger starkhet nog i vår svaghet och brist; hans hand tröstar, lugnar och ger ersättning för allt, hvad vi för hans skull måste lämna . . .» —

Sagda dags e. m. kl. 6 samlades missionsvännerna

åter i Blasieholmskyrkan, och det egentliga ögonblicket för vigningshögtidligheten var inne. I sakristian samlades de fyra blifvande missionärerna och bland dem vår Evelina. »Det var pinsamma ögonblick», skrifver hon sedan, »de där väntans-minuterna i sakristian; men när orgeln ljöd och vi reste oss för att gå in, var all oro med ens som bortblåst. Jag tänkte icke mycket på de tusentals åskådarne, icke på något af allt det, som förut fyllt mig med oro. Allt hade gått upp i den enda tanken: Gud hade tagit mina händer, nu skulle jag blifva hans — hans i lif och död. När jag vågade se mig omkring, fick jag se, att alla missionärerna (de för tillfället på besök i fäderneslandet stadda) sutto tätt bakom oss, en eskort af beprófvade stridsmän, som verkade, äfven den, lugnande.

Och bakom dem sutto min moder, syster och bästa väninna — den forna skolkamraten Ester —.

Jag visste, att jag hade många, många både närvarande och icke närvarande, som denna dag bådo för mig. Och tätt vid min sida stod Mästaren själf, icke dömande och kräfvande utan stödjande; och sådan skulle han gå vid min sida hvarje ögonblick i mitt lif. Och jag kunde vara lugn — ja, jag var verkligen djupt lugn, viss om att vara helt i Guds hand. Sådana ljufliga, *verkligt lyckliga* timmar har jag aldrig förr upplefvat. Jag var icke som i en dröm eller ett rus, utan med full besinning, klart medveten om hvad jag gjorde och hvad det kostade afgaf jag inför Gud och den väldiga missionsförsamlingen mina löften; och jag var mycket, mycket lycklig. Och sedan, när vi fingo böja knä och de lade händerna på våra hufvuden — en stund utan motstycke! — må Gud hjälpa mig att motsvara missionsförsamlingens förhoppningar!

Pastor B:s tal till oss var mycket skönt. 'All

nåds Gud, som har kallat eder till sin eviga härlighet i Kristus Jesus, sedan I en liten tid lidit, han skall fullkomna, stödja, styrka och stadfästa eder,' 1 Petr. 5: 10.

Sedan välsignelse yttermera nedkallats med sångens ord, trädde så många lyckönskande fram: först styrelsen, så alla missionärerna — det var så roligt att bli så där välkomnad till arbetet af så många gamla arbetare — sedan släkt och vänner och sist kända och okända missionsvänner, alla så hjärtliga och vänliga. — Så skildes vi åt, jag och mina allra närmaste, och då kände jag verkligen, att här skett en öfvergång, att jag nu skulle lämna *dem* och gå med de andra missionärerna till vårt arbete; att jag nu var *uttagen* ur familjekretsen och de personliga intressena och *insatt* i detta nya gemensamma arbete.» —

Efter ofvan skildrade märkesdag tillbragte Evelina några månader under in- och utvärtes samling i modershemmet. Före afresan från hemorten höll H—a ungdomsförening, bestående till stor del af skolkamrater och andra jämnåriga till E., för henne en liten god och värmande afskedstillställning. Afskedet från hemmet och modern blef för E. lättare, än hon vågat hoppas. Modern fick nåd att vara stark in i det sista. »Men», sade hon, «det är icke min, utan en annans kraft, som bär mig.» — Att modern sålunda kunde med glädje offra sin älskade dotter, det gjorde allting för denna senare mindre svårt.

Vid sista afskedet ifrån modern den 1 okt. 1896 skref E. på sitt porträtt som sitt valspråk och minnesord: »Lefva vi, så lefva vi för Herren, dö vi, så dö vi för Herren; ehvad vi nu lefva eller dö, höra vi Herren till.» — »Jag går åstad med fröjd i min Mästares ärende!»

Den 6 oktober på aftonen befinner sig E. på

Johannelund i kretsen af icke mindre än fjorton missionsarbetare, som alla stå redo att gå ut till skilda länder och folk, åtta för första gången, de öfriga efter någon tids vistelse i hemlandet för rekreation. Det är afskedsfest i den lilla smyckade kyrkan. Missionsföreståndaren talar och innesluter den lilla truppen »inom nådens sköldborg, under Herrens välsignande händer». Ps. 5: 13. »I talet låg», säger E. själf, »mycket af pröfvande allvar men ock af lyftande uppmuntran. Talaren ställde till oss som en rannsakande hjärtefråga, om vi verkligen helt hade inneslutit oss i den sköldborgen, så att vi ville gå endast i Guds kraft, och om vi hade lärt att frukta Gud öfver allt annat. Men så talade han också om huru den, som på allvar lärt att frukta Gud, heller aldrig behöfver frukta något annat, och om hvad det vill säga att vara buren, öfvertäckt och omgärdad på alla sidor af nåd. — Ja, må Gud allena bli min starkhet! Jag vet, att jag vill frukta Gud öfver allt, så att det blir min lust att i allt göra hans vilja, Gud ser nog det uppsåtet och hjälper mig att i de kommande dagarna helt lita på och lyda honom. Huru skulle jag kunna gå ut till alla dessa okända faror och strider, dessa pröfningar i stort och smått, denna ensamhet och dessa stora, svåra, allvarliga plikter, om jag ej finge veta mig vara innesluten i den där fasta sköldborgen till evig tid! Och jag skulle icke kunna uthärda skilsmässan från allt, som varit mig kärt på jorden, om jag icke inom denna sköldborg finge ersättning för allt. 'Herre, när jag hafver dig, så frågar jag efter himmel och jord intet'. — Flera styrelsemedlemmar och andra missionsvänner sade oss också några afskedsord. Någon talade om det lugna i att äga något verkligt, varaktigt och oförgängligt att lefva för, då tidens gäckande drömbilder försvinna och man ser, att hvad man trodde vara lycka icke var annat

än såpbubblor. Och nog är det något, som jag icke i evighet kan tacka nog för, att jag blifvit så af nåd uttagen, att jag fått ögonen öppnade för hvad som är guld och hvad som är slagg. Detta verkliga, som jag vunnit, är också värdt att offra sig för. — En annan talade om kraften i Guds ord. Samma ord, hvarmed Gud skapade himmel och jord, skulle vi bära ut; därför kunde vår förkunnelse icke blifva utan frukt, om det också skulle synas oss så många gånger. — Sedan vi fått många sköna minnesord, afslutades den högtidliga stunden med 'Guds ord och löfte skall bestå'.» —

6. Utresan.

Den 13 oktober anträddes afresan till missionsfältet på skilda vägar genom fosterlandet i det syftet, att de utresande skulle bli i tillfälle att säga farväl till så många anförvanter och missionsvänner som möjligt. Många bevis på kärlek och deltagande fingo de härunder röna. Den 22 oktober lämnade alla indiafararna samtidigt Malmö, hvarefter färden gick öfver Danmark, Tyskland, Schweiz, Italien, Medelhafvet, Röda hafvet, Indiska oceanen till Bombay på Indiens västkust. Därifrån fortsattes resan med bantåg till järnvägsstationen Itarsi uti Centralprovinserna, hvarefter de sju sista milen till Evelinas bestämmelseort, missionsstationen Nimpani, tillryggalades efter häst på tvåsitsig indisk kärra, kallad »ghari». Framkomsten skedde $^{24}/_{11}$ 1896.

Evelina besatt i hög grad gåfvan att resa med öppna ögon och öron och sålunda lära mycket af hvad hon såg och hörde. En ledigt talande tunga och flytande penna saknades ej heller. Hon har också i ett längre, omständligt resebref till modern på ett lärorikt och intressant sätt skildrat alla de växlande intryck, hon mottagit under den långa färden. Äfven

för Sveriges barn har hon i raska, lifliga drag målat sin väg medelst en förut citerad uppsats i Barnens Tidning, rubricerad »På Guds vägar».

Vägarna tecknades dock ej blott med lust utan äfven med nöd redan under utresan. Särdeles svår var en cyklonartad orkan på Indiska oceanen, omständligt skildrad i ofvannämnda resebref. Vi låna här ett kortare omnämnande däraf i ett privat bref, dagtecknadt Nimpani den 9 dec. 1896: »Det är underbart, att jag nu ändå sitter i Nimpani, buren hit af Guds starka armar, som röjt undan hindren och banat vägen hit ut för mig. Vid denna tid förra året var det som jag, sjuk och klen, var nära att släppa hoppet att någonsin få komma till Indien, och i år sitter jag här kry och stark och lycklig i vissheten om att vara, där Gud vill ha mig, och att han ledt mig hit. Underliga ha hans vägar varit, och under sista vägstycket blefvo vi räddade från en ögonskenlig död och undergång. Blott ett par dagar, innan vi hoppades landstiga i Bombay, utbröt en cyklon, och i ett helt dygn kämpade vi med Gud om våra lif. Undergången var så nära, att vi hvilket ögonblick som helst kunde vänta döden. Räddningsbåtarna voro onyttiga, då vi hade öfver fyrahundra mil (eng.) till land, och hafvet var förfärligt upprördt. Vågorna voro som väldiga berg, och blixtarna fräste i de svarta molnen. Aldrig har jag genomvakat en förskräckligare natt. Under dessa långa timmar lärde man känna sig själf såsom aldrig tillförne och sitt beroende af Guds fria, oförskyllda nåd; då bröts egenrättfärdigheten ned inför dödens pröfvande allvar; då lärde vi såsom aldrig förr att *åkalla* Guds barmhärtighet. Som genom ett under blefvo vi räddade. Två stora engelska ångare gingo samma natt till bottnen med hela sin besättning och alla passagerarne. Att vi blefvo räddade, var ingenting annat än svar

på mångas böner. Vi voro 35 missionärer ombord (belgiska, engelska, tyska och svenska), och Gud hörde sina barns rop. Många voro nog de af passagerarne, som också kände förbönens makt den natten. O, att vi kunde nog tacka Gud! O, att vi kunde nog tacka Gud! O, att mitt lif blefve ett nytt lif, helgadt åt honom, som på nytt skänkt mig åt lifvet!»

I Bombay möttes våra missionärer af böldpesten, så att de måste skynda därifrån fortast möjligt, och inuti landet kring missionsstationerna rådde hungersnöd, och i dess spår gingo sjukdomar och allt annat elände. De yttre omständigheterna voro alltså för vår kära unga zenanamissionär allt annat än gynnsamma, då hon nu ändtligen stod vid målet för sin längtan och skulle gripa sig an med

7. Verksamheten på fältet.

Evelina tog med lif och lust itu med sin uppgift och gjorde säkerligen i sin hälsas dagar hvad hon kunde och kanske litet till, ifrig och nitälskande som hon var. I sina bref från Nimpani jublade hon öfver Guds godhet, att hon fick smaka en sådan inre frid och glädje, som hon aldrig förr känt. Ur nyss citerade bref anföra vi till belysning af E:s första intryck och begynnande gärning följande:

»Redan första aftonen i Nimpani lärde jag af det som berättades mig af den arbetare, jag skulle aflösa, att jag nu står midt uppe uti lifvets allvar, och jag är glad, att jag icke gjort mig stora föreställningar och drömmar om det «*sköna*» (det estetiska) i en missionärs lif. O, visst är det stort att få gifva ut sig själf för Gud och en lidande mänsklighet! Ja, jag vill alls icke byta med någon, icke återvända hem, om det stode i mitt val. Nej, Guds väg är bäst. Men här gäller att se fienden i hvitögat och på fullaste allvar kämpa en strid icke mot kött och blod

Från hu

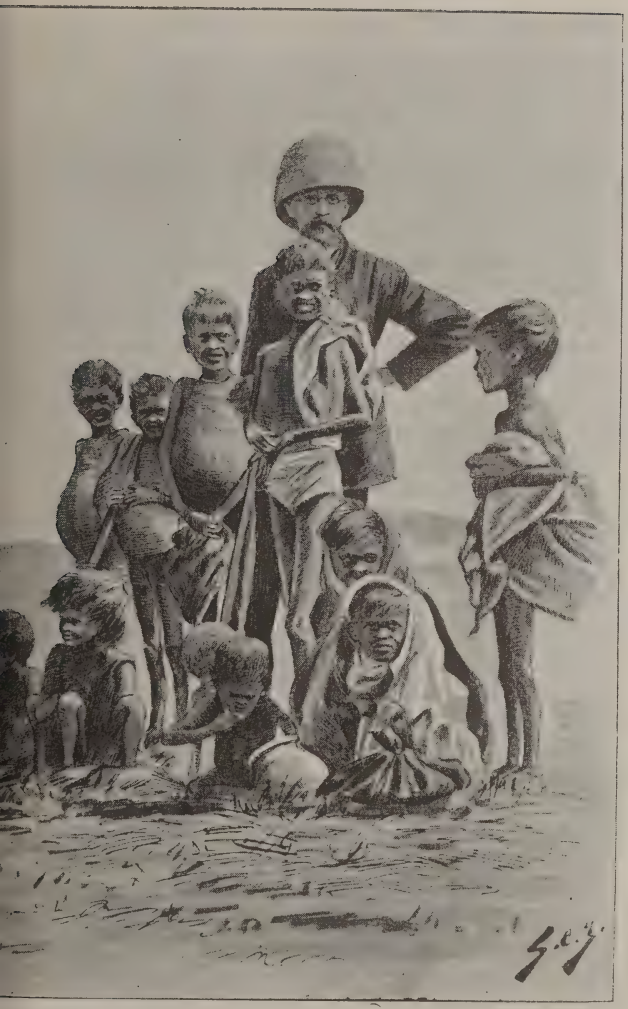

dstiden.

utan mot furstar och väldigheter, mot själfva de onda andemakterna. Nog förstår jag nu, att jag »bor där, hvarest satans tron står». Men »vore världen än så stor och full af mörksens härar, dock, när ibland oss Herren bor, platt intet oss förfärar.» — Syndens makt är förfärande stor, och folket ligger bundet i laster och otro . . .

Barnen här äro snälla och till glädje. De äro icke alls blyga för mig utan sitta på golfvet hos mig långa stunder. De språka mycket, och vi förstå hvarandra rätt bra. De tala om för mig, hvad saker och ting rundt om heta, och det är bra för mig. Jag läser nu hindi rätt flitigt för hvar dag. Dagarna riktigt flyga bort. Jag stiger upp kl. 6 hvarje morgon; då är det svalt och bästa tiden för arbete. Å, så vackert det då är. Vi ha en stor rikedom på de skönaste blommor och träd. Rundt omkring Nimpani äro skogiga höjder; luften och himlen ha en så genomskinlig ljusröd och ljusblå färgskiftning, så öfver all beskrifning vacker. Kl. 7 kommer min lärarinna, skollärarens hustru, och efter att ha druckit te och ätit en smörgås sätter jag mig vid studierna med min lärarinna på golfvet bredvid min stol. Jag läser innantill, och hon rättar uttalet. Hon kan icke engelska, utan allt måste gå på hindi. Jag läser Marci evangelium, och genom att jämföra med svenska texten får jag reda på ordens betydelse. Somliga ord söker hon förklara genom tecken eller samtal, och vi förstå hvarandra mycket bättre, än jag vågat hoppas. De äro så intelligenta och lifliga och verkligen mycket sympatiska — många utaf dem. Vi läsa till kl. 9 f. m. Då komma de sjuka, ofta ganska många, somliga med stinkande sår, alla trasiga, smutsiga och hungriga. Sjukmottagningen får jag sköta nästan ensam, utom förstås när de ha inre sjukdomar och skola ha medicin, då jag ju icke kan förstå, när de

beskrifva sitt onda. Det är så roligt att få försöka litet med detta, när man icke kan göra så mycket annat; och det är tacksamt att sköta sår i Indien, ty de ha ett godt läkekött, och solen är den bästa bakteriedödare. De flesta komma dock för att få allmosor, och här delas dagligen ut säd. I Centralprovinserna är svår hungersnöd; i Bina ej långt från Saugor ha de ätit upp ett barn, och i Saugor är nöden stor. En engelsk missionär kom med 8 ghari, lastade med utsvultna barn, 50 stycken, lika lefvande skelett, dem han hämtat i Saugor och skulle föra till sitt barnhem. Likt vilddjur kastade de sig med höga skrik öfver maten och sletos om bitarna. 'Mera mat!' var det rop, som jämmerligt ljöd från hvarje vagn, fastän hvart barn fått onaturligt mycket. Somliga voro halfdöda af svält och vanvård. — Till oss komma de i skaror, utmagrade och eländiga. De bära hit små barn, som uppgifvas vara sjuka och behöfva medicin; men när allt kommer omkring, är det ej medicin de behöfva, utan mat, ty de äro sjuka af svält. Mödrarna komma och vilja skänka oss barn, och jag hoppas få taga någon liten flicka som min egendom. — »Efter kliniken», som är på verandan, äta vi vår frukost vid half 11-tiden, och få vi då ett slags gröt, som något påminner om våra svenska hafregryn, samt te och smörgås eller »chapatti», d. ä. ett slags ojästa kakor, som gräddas på glöd, ofta ris och curry. Mellan 11 f. m.—2 e. m., den hetaste tiden på dagen (nu i kalla årstiden 28 gr. C.), läser jag läxor, skrifver bref, syr eller hjälper fru Ivar. Ännu är ej allt på långt när i ordning här. Vid 12-tiden kommer Jango, den infödda bibelkvinnan, hem från sina bybesök. Hon kommer då ofta och sätter sig hos mig på golfvet. Hon är vänlig och tillgifven, ungefär 20 år gammal, lekfull som ett barn; men vi hoppas, att hon är en verkligt uppriktig kristen,

en Natanaelssjäl, i hvilken intet svek är. Vi läsa då i bibeln tillsamman, och hon lär mig sjunga deras sånger. »Den store läkaren är här» har hon lärt mig på hindi sjunga för de sjuka. Kl. 2 kommer min lärarinna, och vi läsa, skrifva och samtala till kl. 4. Då drickes te med smörgås. Efter teet fortsätter jag läsningen ensam till skymningen, då vi taga vår hvilostund i trädgården. Nu är det svalt, och det är så skönt att gå där och se, huru den ena glänsande stjärnan efter den andra tändes. Vi tänka då på och tala om Sverige och vännerna där. Vid 6-tiden tändas lamporna, och vid 7 e. m. äta vi middag samt gå till sängs 9 eller half 10. Så flyga dagarna, och hvarje stund är upptagen. Mångahanda andra saker komma emellan, som jag ej nu kan räkna upp.

Jag är glad och lycklig att vara i Indien. Gud är så god och trofast. Han allena skall göra det. Aldrig förr har jag som nu förstått det rika innehållet i vår jultext: »Det folket, som vandrar i mörkret, ser ett stort ljus, och öfver dem, som bo i mörka skuggors land, skiner det klarligen.» O, att det stora ljuset finge lysa upp mörka skuggors land i detta ljusa, soliga, sköna Indien, som dock är så försänkt i mörker! Det värsta af allt är, att människorna här ha så litet behof af Gud; endast hvad kroppen behöfver är föremål för hela deras längtan. En ung gosse har kommit hit och begärt att få bli kristen; pastorn skall undervisa honom. Vi fröjdas med mycken bäfvan. O, här ute är så mycket svek i allt och så många missräkningar. Gud förbarme sig öfver mig och göre mig till en *rätt* missionär! Huru mycket äro vi icke i allt beroende af honom till kropp och själ! Huru mycken visdom behöfs det icke i allt! Jag vet, att I bedjen för mig; jag behöfver det väl. Bedjen ock för de svaga kristna här ute, att när satan sållar dem som hvete, deras tro icke må om intet varda.» —

Den 29 dec. 1896, alltså ej stort mer än en månad efter Evelinas ankomst till Indien, fick hon genom Herrens underliga skickelse sitta vid zenanamissionären Lena Rensaas dödsbädd, denna hängifna syster, som E. lärt sig så mycket värdera och älska, och som hon efterträdt på Nimpani och med hvilken hon skulle ha zenanaarbetet gemensamt på vårt fält i Indien. Detta dödsfall gjorde på E. ett djupt intryck, af betydelse utan tvifvel för hennes egen fostran och frigörelse till högre flykt. Hon vidrör själf bland annat äfven detta ämne i sitt första i missionstidningen offentliggjorda bref från Indien, dateradt Nimpani den 10 januari 1897.

»Jag har f. n. skollärarens hustru till lärarinna, och som hon icke kan engelska, måste vi försöka reda oss med hindi, så godt vi kunna. Hon är liflig och intelligent och lyckas göra undervisningen ganska tydlig och begriplig. Jag försöker också att taga det så praktiskt som möjligt med frågor, berättande och samtal. Barnen äro också så pratsamma och tröttna icke att berätta, hvad allt omkring oss heter på hindi. Äfven måste jag ju försöka att, så godt jag kan, förstå och göra mig förstådd af de många sjuka, som hvarje morgon samlas utanför verandan för att få medicin och vård. Jag börjar nu kunna tämligen följa med i predikan om söndagarna och hoppas, att det så småningom, om jag får vara frisk, skall gå allt bättre och bättre.

Min hälsa har varit god hela tiden. Jag känner mig på det hela taget t. o. m. starkare här i Indien än hemma i Sverige. Skall nog också försöka göra mitt allra bästa för att bevara min hälsa.

Jag kan icke annat än känna mig mycket glad och tacksam öfver att nu vara i Indien, dit jag ända sedan barnaåren längtat, och särskildt glad är jag öfver att Nimpani var den plats, som blef mig

anvisad. Jag trifves här så väl och känner allt tydligare, att det är här Gud vill ha mig. Jag är också tacksam att hafva så erfarna och trogna missionsarbetare, som Ivars äro, till rådgifvare och stöd. Gud gifve mig nåd till att låta undervisa mig till att blifva en rätt missionär; Gud hjälpe mig att helt gifva mig ut för honom och för det folk, för hvars skull jag kommit ut! Gud ser, att detta är mitt hjärtas djupa, innerliga längtan.

Djupt kännes saknaden efter henne, som skulle ha arbetat, äfven hon, bland de okunniga gondkvinnorna. Hon var med och tog emot oss, när vi kommo till Nimpani, och jag hade lärt mig värdera och hålla af henne som en god och erfaren kamrat. Hennes död har gripit oss alla djupt; behofvet af kvinnliga missionsarbetare här uppe i gondbyarna är också mycket stort. — De smärtsamma men dyrbara dagar jag fick tillbringa i Chicholi under hennes sjukdom och död, hafva — liksom den svåra natten i cyklonen — varit för mig som en beredelse och invigning till det arbete, som ligger framför mig. Jag vet, att missionärens väg måste gå »genom lidande till seger» i Mästarens fotspår, och att det gäller att helt gifva ut sitt lif i arbetet — och för Mästarens skull. Hon gick verkligen genom lidande till seger, vår älskade Lena; hon låg så lycklig, så full af frid, lik en som segrat. Gud hjälpe mig att fylla mitt värf så troget som hon och att inför Guds ansikte fortsätta det arbete bland gondkvinnorna och barnen, som hon knappast hann begynna! Herren Jesus var oss verkligen mycket nära under denna julhögtid, ehuru på ett bra mycket olika sätt mot hvad vi tänkt.»

I nästa bref af Evelinas hand se vi, hurusom hon redan tagit ännu ett litet steg närmare det mål, hon föresatt sig — zenanamissionen, i det hon börjat

följa med stationens båda bibelkvinnor, Burtu och Jango, till byarna omkring stationen för att på ort och ställe lära riktigt känna folk och förhållanden, göra sig själf bekant med människorna och sålunda till en början skaffa sig förtroende. Understundom, så berättar hon själf i ett enskildt bref, rider hon ut i ofvannämda syfte och har då med sig ett par gossar för att med deras tillhjälp sjunga för invånarne i byarna, något som verkar mycket tilldragande på allas sinnen och lätt kan ge uppslag till väckande samtal af både världsligt och andligt innehåll.

Det ofvan åsyftade, i missionstidningen intagna brefvet är dagtecknadt Nimpani den 7 februari 1897 och lyder oafkortadt sålunda:

Kära missionsvänner!

På detta sätt vill jag till eder frambära mitt hjärtliga tack för all den kärlek, hvarmed jag möttes före min utresa, och det intresse, hvarmed I följt oss alla på färden — om hvilket så många vänliga bref bära vittne.

Ja, att Gud nu verkligen fört mig till Indien, dit jag ända sedan min barndom längtat, och att jag nu står på det arbetsfält, som han bestämt för mig — det är något, som ännu förefaller mig så underbart. Underligt kändes det att så snart efter ankomsten hit behöfva stå vid en kamrats dödsbädd — den enda zenanamissionären bland de okunniga gondkvinnorna här uppe i vildmarkerna. Lena Rensaas tidiga bortgång ställde allvarligt för oss alla vikten af att verka, så länge dagen är. — Gud hjälpe mig för hvarje dag och stund att med trohet fylla den plats i ledet, som hon lämnat — i arbetet bland gondkvinnorna.

Det kännes mången gång svårt att icke ännu kunna tala och deltaga i missionsarbetet. Det har dock gifvits mig tillfälle att med våra infödda bibelkvinnor, Burtu och hennes dotter Jango, göra flera bybesök, då det varit några sjuka, som behöft skötas om — och jag har känt mig så glad öfver dessa goda tillfällen att lära känna och bli känd af några af de kvinnor, bland hvilka mitt arbete kommer att bli. På så sätt vinnes ju också så småningom deras förtroende.

Häromdagen voro vi hos en kvinna, som skadat sitt ben, under det hon samlade ved i skogen. Vi gingo i solnedgången, då det började bli litet svalt (vi ha redan nu 30° C.

varmt). Kvinnorna voro just samlade vid brunnen; det var en mycket pittoresk syn att se dem alla med sina vattenkrukor på hufvudet — i sina brokiga drägter och granna smycken. Då vi kommit fram, sattes det fram en säng åt oss att sitta på — en flätad matta mellan fyra låga träben; och snart samlades en nyfiken skara åskådare. När »behandlingen» var slut, bådo de att få höra en sång. Sedan vi sjungit en sång på en af deras egna underliga melodier, och som talade om att »Jesus Kristus har frälsat min själ», läste Jango om huru Jesus bespisade fem tusen män. Hon talade till dem på sitt enkla sätt om Jesus, som i sin hand har all makt, och som söker draga oss till sig med alla sina välgärningar, men som, när vi äro olydiga och icke lyssna till hans röst, måste taga till nöd och smärta för att drifva oss till sig, alldeles som en jordisk far agar och bannar sina barn, för att de skola blifva lydiga. Kvinnorna sutto så ovanligt stilla och lyssnade uppmärksamt; somliga nickade gillande och föllo in med sitt: »Det är ett sant ord.» Man fick icke låta störa sig af ett högröstadt gräl vid brunnen, och att barnen sprungo fram och åter. När vi så efter att ha sjungit ännu en sång måste säga salaam och gå, sade alla så vänligt salaam och bådo oss komma snart tillbaka, så ville de också komma och höra mera. — Jango var så glad, när vi sedan på hemvägen samtalade, så godt vi kunde. »Mitt hjärta blir alltid så gladt, när de lyssna till Jesu ord», sade hon. Hon berättade om sin barndom; huru hon, när hon var en liten flicka och med sina föräldrar först kom till Nimpani, hade af »pappa», som de kalla pastor Ivar, lärt sig sjunga den där sången, som vi sjungit, och huru hon alltid varit så glad, då hon sjungit den, därför att Jesus Kristus hade frälsat hennes själ. Arbetet var väl tröttsamt ibland, sade hon, när människorna icke alls ville lyda Guds ord — »de vilja höra mig sjunga, men när jag börjar tala om Herren Jesus, då gå de sin väg» — men hon var ändå så lycklig att få göra Herrens arbete, och »han skulle nog frälsa flera — ty hans var ju all makt». Det var så värmande att höra henne tala; hos henne och hennes mor tycks verkligen kristendomen bestå icke blott i ord utan i kraft. Hon synes sann och oskrymtad och är verkligt trogen i sitt arbete, fastän hon själf aldrig gör mycket väsen af hvad hon är och gör. Självmant började dessa båda kvinnor gå i byarna och samtala med kvinnorna om Herren Jesus och fortsatte länge därmed. Då pastor Ivar frågade, om de ville såsom bibelkvinnor ingå i missionens tjänst, svarade Burtu, att hvad de gjorde hade de gjort för Jesu skull och icke för att göra anspråk på lön — ett drag, ovanligt här

ute, där egennytta och vinningslystnad så härska. — Jangos aflöning utgår nu genom sammanskott af de kristna, hvilka på så sätt i sin mån hjälpa till, att ljuset må spridas till byarna rundt omkring. — Burtu är en stilla och allvarlig kvinna, alltid villig att hjälpa, där hon kan — något att lita på — och som många af gondkvinnorna ganska intelligent. De blefvo kristna alla i familjen för 10 år sedan. Hennes man kom till Ivars med sin fot, som var skadad, och hade då, sedan han blifvit omskött, fått höra om Jesus och sade genast: »Jag vill också gå med till himlen.» Så kom han tillbaka till sin familj och talade om, huru han hört sådana underbara ord, och nu skulle de alla komma med honom och höra mera. — Och de kommo, hörde och trodde. De voro de första kristna i den lilla församlingen här uppe i Nimpani.

Fastän bland gonderna kvinnorna icke sitta instängda som bland hinduerna, så lefva de dock i lika stor okunnighet som dessa; de komma icke för att höra missionären predika i byarna och basarerna och förstå ofta endast gondi. Många af dem hänga så fast vid sin hedendom och äro ett svårt hinder för sina män, om dessa börjat lyssna till evangelium. I en by här i närheten finns en man, som alltid med ifver lyssnar till ordet och efter predikan ofta kommer med frågor. Han hade synts vara en sökande redan länge, innan pastor Ivar reste hem, och nu efter Ivars återkomst till Indien kom han åter vid en predikan i hans by, lyssnade lika uppmärksamt och började efteråt ett längre samtal om hvad han hört. För honom utgör kanske största hindret det, att hans hustru står så emot kristendomen. Hon kommer aldrig för att lyssna till predikan, och det är icke tillåtet för en missionär att gå in i husen för att söka nå kvinnorna med evangelium. Endast en kvinnlig missionär kan där få inträde. Detta är blott *ett* exempel bland hundratals. *O, huru stort är icke behofvet af kvinnliga missionsarbetare i dessa byar!* Då jag besökt sådana sjuka, som själfva icke kunnat komma till bangalån för att få medicin, har jag riktigt fått se, huru stort mörkret är i dessa många hednahem. Dessa små förvildade barn växa upp i en omgifning af otro, vidskeplighet och de skamligaste laster, hvaraf de icke kunna undgå att bli besmittade — utan den ringaste undervisning om annat än det som är ondt. Dessa många okunniga kvinnor lefva fram sitt lif på hedningarnes vis. »Hvad skola vi äta, hvad skola vi dricka, hvad skola vi kläda oss med?» Allt detta söka hedningarna. Huru har jag icke här lärt förstå sanningen af dessa Jesu ord! — »Ja, det är alldeles så, det är ingenting annat vi grubbla på natt och dag än blott alltid på detta», sade en

man, som hört en predikan öfver denna text. — Kanske det därför är så svårt för dem att fatta, att Guds rike icke är mat och dryck utan ett andligt rike.

Huru omätligt stort synes icke arbetsfältet, och huru ville icke ens händer maktlösa sjunka ned inför en sådan värld af okunnighet, vantro och synd, där ett människolifs arbete kunde synas blott som en droppe i hafvet — *om* vi icke finge gå ut och arbeta i tron på ordet om det skuggrika träd, som växer upp af det lilla senapskornet. »Samma ord, hvarmed Gud skapade himmel och jord — samma lefvande, kraftiga ord är det vi bära ut — och därför skall det icke återkomma fåfängt». Och en sådan där glad bekännelse: »Jesus har frälsat min själ», af en af dessa förut lika okunniga kvinnor, hvars hjärta *nu* funnit hvila hos Jesus — känner man dock, att det *är* något värdt att arbeta för, att offra för, att allt flera och flera af dessa måtte kunna med fröjd säga som hon.

Hungersnöden är redan mycket kännbar här. En besökande berättade, att han åkt förbi två människor, som dött af svält. I Shahpur, vid regeringens nödhjälpsarbete — vägbyggnad — ha f. n. 6,000 människor arbete för en dagspenning af maximum 10 à 15 öre; de måste naturligtvis därför själfva skaffa sig mat. De fattiga gonderna ligga öfver oss med böner om arbete. Pastor Ivar låter gräfva en brunn för att skaffa arbete åt några och på samma gång skaffa godt vatten åt byfolket, som dricker sig sjukt af det dåliga vattnet i en till hälften uttorkad flod här bredvid. Somliga bära vedknippor eller korgar med kogödsel; andra slå tegel till uppförande af ett hus för föräldralösa barn, och några äro sysselsatta med att lägga grunden därtill. Så många som kunna arbeta få icke allmosor utan måste utföra åtminstone något arbete för sina paisa; men så är det en mängd blinda, lytta och gamla, som icke kunna själfva förtjäna sitt uppehälle. — Ofta komma människor till oss med små föräldralösa eller öfvergifna barn, för att de icke skola dö af hunger. En liten hindugosse bars till oss halfdöd af feber och svält. Han fick medicin och mat och kryade upp sig igen. En dag sågo vi honom i basaren sitta på marken och plocka upp små korn och äta. Fadern bad oss så bevekande att taga och behålla honom. Nu är han som en helt annan liten gosse, rund i kinderna och pratar och skrattar. Han är tillgifven, stilla och lydig — så känslig för vänlighet — och sjunger med lif och lust med de andra gossarne om »Isa Masih» (Jesus Kristus). Ett par små syskon hade länge lifnärt sig med att på vägarna och där folk tröskat sopa upp korn och sådor; till

sist kommo de till oss och blefvo så glada åt att få stanna. »Å, jag skall nog bli mätt af två bröd om dagen», sade Sama, brodern — större voro icke hans fordringar på lycka här i lifvet. System, Marto, är en villig, treflig flicka. Hon lagar barnens mat och hjälper till med hvad hon kan hela dagarna. De äro så öppna, så glada och förnöjsamma, de där syskonen; vi tycka redan så mycket om dem. Sama är alltid den förste vid aftonbönerna och är så glad åt att lära sig läsa och sjunga med de andra. Lilla Rangu, den andra i ordningen af våra flickor, är ännu som en liten vildfågel — sedan sina första år aldrig van vid annat än hugg och slag, som hon är. Brodern försökte först dränka henne, sedan dref han bort henne med stenkastning. Hon tycks dock finna sig väl i denna för henne så nya atmosfär och ger ibland på ett så varmt och lifligt sätt uttryck åt sina känslor af tillgifvenhet och tacksamhet.

En dag kommo några människor med en liten treårig flicka, hvars mor dött, och fadern hade öfvergifvit henne. Hon stod där så trygg och såg under lugg, alldeles naken men med hela sin egendom, en smutsig trasa, ihopvirad under armen — ensam i hela vida världen. Hon är de andra barnens älskling men är ännu så blyg och rädd, att ingen annan än Nanu, den äldsta af våra kristna gossar, får tala vid henne.

En ny liten gosse kom häromdagen, och skaran ökas betänkligt — huru skola vi väl kunna neka att mottaga dem? Många gånger kan nog därför den frågan uppstå i våra hjärtan: hvar taga bröd, att alla dessa må äta? Må han, hvars vilja det är, att icke en enda af dessa små skall borttappas, taga hand om dem alla — och om oss, i hvars händer de blifvit lämnade. Må han öppna deras små hjärtan för sin kärlek, att de sedan må bli som små ljus i detta de mörka skuggornas land. Och må han gifva mig nåd att kunna få bli till välsignelse för alla dessa små barn och för de okunniga kvinnorna här rundt omkring. Jag kan icke annat än blott sluta mina händer in i Guds, glad, att han låtit också mig få vara med i vingårdsarbetet och litande på att han skall leda mig, dit han vill, och lära mig göra sin vilja.

Eder tacksamt tillgifna
Evelina Alberg.

8. Första ringningen.

Redan tämligen snart efter Evelina skrifvit detta bref kom för henne första ringningen i Indien som

en maning till den förestående insamlingen i de himmelska ladorna, till den eviga högmässan, dit först den ena och sen den andra af hennes älskade missionssystrar så nyss förut ingått. — E. hade under sin uppväxt aldrig någon stark hälsa, och under sista tiden af hennes vistelse i hemlandet hade också ett och annat sjukdomsmoln hotfullt uppstigit på hennes framtidsplaners himmel. Emellertid synas dessa moln efter utkomsten till Indien ha skingrats af gynnsamma hälsovindar. I ett enskildt bref därifrån skref hon på tal om en manlig missionsarbetares sjukdom: »Han tycktes ha en sådan berghälsa. Jag däremot, som var en sådan stackare hemma, har fått vara så kry och känna mig så stark och är i stånd att arbeta hela dagarna. Jag har icke alls haft någon känning af feber. Vi tro, att Indiens klimat är särdeles lämpligt för mig.» — »Men», tillägger hon i samma bref, »fastän jag fått vara fri från feber, har jag dock också varit allvarsamt sjuk i fjorton dagar i häftig lunginflammation. Man blir så svettig, och så går man i draget i bangalån och blir kall; det behöfs inte mer. Det var just medan pastor Ivar var i Chindvara på konferensen, hvadan tant (fru Ivar) och jag voro ensamma. Stackars tant! det var svåra dagar för henne — och nätter. Hon vakade hos mig natt efter natt och hade hela stationens styrande på sitt ansvar. Jag var allvarsamt sjuk; det var nog verkligen fara för lifvet, men genom Guds oändliga barmhärtighet gick jag igenom. O, jag är så tacksam därför. Det kändes svårt att tänka på att lämna arbetet, då jag så nyss kommit i det. Nu är jag, Herren till pris, åter alldeles frisk, starkare än hemma.» —

Ett längre bref af den 28 april 1897 låter oss göra intressanta blickar i arbetet. Allt tyder på, att hälsodagarna användes med all ifver och på bästa sätt. Hon skrifver:

Kära missionsvänner!

»En tillflyktsort är urtidens Gud, och nedåt sträcka sig hans eviga armar». 5 Mos. 33: 27.

Redan har ett halft år förgått, sedan vi skildes från våra kära i hemlandet, men huru fort har icke detta halfår gått, och huru växlande har det icke varit. Huru tryggt dock att under alla dessa växlingar få hvila i de starka armarna af urtidens Gud, under det man dagligen mötes af så mycken nöd af olika slag. Huru godt att veta, att dessa armar sträcka sig nedåt för att hjälpa dessa lidande, inför hvars andliga och lekamliga nöd vi ju så ofta måste stå hjälplösa — och att han förmår bryta ned berg af otro och omskapa stenhjärtan!

Ehuru jag ännu icke för spåkets skull kunnat börja det egentliga missionsarbetet i byarna, kommer jag dock dagligen i beröring med människor från olika håll, som komma för att få medicin, och får på så sätt något lära känna deras skaplynne och sätt att tänka. Många gånger kan man då icke annat än djupt uppröras af att se deras hårdhet och självviskhet. »Hvar och en ser uppå *sin* väg». Sällan får man spåra en glimt af den kärlek, som icke söker sitt eget, som brann i *vår* Mästares hjärta.

Hvarje morgon vid 9-tiden samlar sig en liten grupp af sjuka vid ena gafveln af verandan, och där sitta de ihopkrupna på marken. Marto, den äldsta af våra nykomna fosterbarn, kommer med varmt och kallt vatten och stannar för att hjälpa till med hvad hon kan. Hon är en intelligent och villig liten gondflicka, och det är så roligt att se, huru påpasslig hon är, och huru fort hon lär sig, hvilket slag af »dawwa» (läkemedel) som användes för olika fall. Då alla fått, tvättar hon de saker, som användts, och lägger allt tillbaka på sin plats. Barnen få alltid hjälpa till med hvad de kunna; de koka sin mat, mala sin säd, sy, laga och tvätta sina kläder, passa upp vid bordet, diska, bära grus och tegel till bygget o. s. v. utom det dagliga skolarbetet; det uppöfvar deras intelligens, och då hos det indiska folket just lättjan är ett hufvuddrag, är det mycket viktigt, att barnen från början bli vana vid arbete.

En dag kom en mor med sin 13-årige son, som led af i högsta grad förstorad mjälte. Vi hafva för sådana tagit hem »spleen-piller», men som de äro mycket dyra och en hel flaska är det minsta patienten måste taga, låta vi dem, som ha råd, betala ung. 1 kr. 50 öre för hvarje flaska. Detta

ville modern emellertid icke alls göra — och det ehuru hon på armarna bar ringar af 10—20 rup. värde stycket och på väg till basaren (torget) i sin sari (mantel) hade mycket penningar inknutna. »Nej, det är icke penningar, det är bröd jag har i sarin». — »Men vill du hellre låta gossen dö än betala 1 rup. 8 annas — är icke ditt eget barns lif mera värdt? Om han dör, är det din skuld, att du af snålhet icke nänns köpa medicin åt honom». — Alla föreställningar tjänade dock till intet. Moderns hjärta var lika hårdt; till sist tog hon fram 16 öre, och som jag icke kunde låta gossen gå ohulpen bort, gaf jag honom flaskan. Samma afton kom vår soperska och gaf mig flaskan tillbaka. Hon hade träffat mor och son i basaren, och modern hade gifvit henne flaskan och återfordrat sina 16 öre. »Om gossen blefve bra af medicinen, kunde jag väl betala för den, men hvem vet, om han blir det, så gif mig mina 2 annas tillbaka». — Jag har sedan ingenting hört om dem — men nog kände jag då mer än någonsin, huru väl detta folk behöfver, att »kärlekens religion» får mjuka upp deras hjärtan. Detta var icke något ovanligt fall.

En annan dag kommo en man och hans hustru hit med sitt lilla barn. Vi rådde dem att föra det till hospitalet, då det genast måste behandlas af läkare. De kommo då blott med undanflykter, såsom att de först måste rådgöra med svärmodern, att hustrun måste stanna hemma för att se efter det andra barnet — och hvar skulle hon få mat vid hospitalet? Pastor Ivar erbjöd då att bestå oxar och gari för att föra in mor och barn, ge dem mat under vägen och där inne samt taga hit det andra barnet hela tiden modern behöfde vara borta. — Nej, fadern höll envist fast vid, att vi skulle smörja barnet med någon salva, men då vi sade, att detta icke skulle hjälpa, gick han — och kom icke igen. — En man kom en morgon hit med sin lilla flicka, som var illa bränd. Vi gjorde allt, hvad vi kunde för henne, men som hon var okänslig för smärta, suckade och ville sofva, fruktade vi det värsta och sade också fadern, att det icke fanns mycket hopp. — Ett par dagar därefter träffade pastor Ivar mannen och frågade, om flickan lefde. »Ja, men hon blef icke bra på två dagar af »mem sahibs dawwa» (fruns läkemedel), så vi ha tagit bort det och lagt på annat». — En af de våra gick för att se om henne. Men han fick icke se henne. Hon låg ett hörn bakom ett förhänge. Gonderna anse visst brännsår höra till hvad de kalla »orena sår» och äro därför angelägna, att ingen skall få se dem. — Få hinduerna mask i såren, bli de utstötta ur kasten.

Brännsår förekomma ganska ofta. En söndagsmiddag, just då vi kommit från kyrkan, ropade barnen utanför mitt

fönster, att en sjuk man låg i en gari (oxvagn) på vägen. Då jag kom ned till garin och lyfte på det skynke, hvari mannen låg insvept, mötte mig en förfärlig syn. Nästan hela hans ansikte var ett enda stort stinkande sår; öfver ögonen lågo blad. Gubben hade fallit i elden — *för en månad sedan;* nu hade de försökt hos alla möjliga gudar, men då det icke hjälpte, kommo de till oss. »Fältets gud har skuffat mig i elden», sade han. »Det var dåliga gudar du har, som först skuffa dig i elden men sedan icke bota skadan», sade pastor Ivar — och därpå hade han icke mycket att svara; han tyckte det visst själf. Han kom nu regelbundet hvarannan dag för att bli omskött. Hans unge son följde hvarje gång med, och det var roligt att se, med hvilken ömhet han ledde sin far. Villigt släppte han till skinn från sin arm för att »plantera» på faderns panna och syntes med intresse och tillfredsställelse se läkningens fortskridande. Till vår stora glädje hade gubben kvar synen å båda ögonen, ehuru ögonlocken voro nästan uppbrända. Det tycktes göra intryck på dem att höra om en annan man från en by här i närheten. Han hade också fallit i elden och bränt sig — men efter att först ha skickat bud efter oss, hade de efter några dagar tagit bort förbanden och lagt på af sina egna saker samt vändt sig till afgudarne och försökt med besvärjelser. Några dagar därefter dog han. Denna händelse gjorde nog sitt till att ingifva de andra förtroende till oss och rubba deras tro på afgudarne. — Själfva gladdes vi mycket åt »vår brände gubbes» förbättring; han hade nu hud öfver hela ansiktet; endast ögonen behöfde ännu dagligen skötas om. Så förgick en lång tid; han syntes icke till, och vi undrade däröfver. Ändtligen återkommer han en dag, emedan ögonen värkte. Hvarför hade han icke kommit förut, så hade han sluppit värk? Nej, sonen plockade malma. (Då blommorna af malmaträdet falla af, insamla infödingarne dem, torka dem i solen, hvarefter de användas till föda åt människor och boskap.) Döm om vår bestörtning och ledsnad, då vi funno synen på ena ögat förstörd; — och det för några korgar malma. Dessa människor äro långt ifrån fattiga, så för dem hade litet malma föga betydelse. Han tycktes dock själf lägga detta mindre på hjärtat än vi »Jag har ju ett öga kvar», sade han tröstande.

Det fattas sålunda icke nedslående erfarenheter också i detta arbete. Att se deras liknöjdhet, ja, hårdhet mången gång mot sina närmaste — deras girighet, själfviskhet och vantro — det tar nog mer än en gång sina djupa tag. Vi få dock äfven göra många glädjande erfarenheter; det är

förvånande att se, huru fort dessa människor bli bra med så enkla medel — t. o. m. i hvad det tyckes oss nästan hopplösa fall — och det fastän många af dem ha att gå långa vägar, bo i osunda, smutsiga bostäder och äta dålig föda. Många visa oss ett rörande förtroende och minnas oss med tacksamhet. Så kom en mor en afton gråtande hit. Hennes lilla flicka hade blifvit så sjuk, men den förra missibaba (Lena Rensaa) hade vid ett annat tillfälle gifvit henne medicin, och hon hade blifvit frisk — och nu trodde modern säkert, att hon också denna gång skulle få hjälp. Hon skulle aldrig glömma, huru snäll missibaba varit mot henne den där gången — och blef så ledsen, då hon fick höra om hennes död. Så kan minnet af en enda handling lefva kvar och gjuta in förtroende i hjärtan, som annars skulle förblifvit stängda. — Kvinnan var hustru till en af de förnämsta männen i byn. — Barnet hade lunginflammation men tillfrisknade till vår glädje. — Just dagen efter mitt besök hos denna lilla flicka sjuknade jag själf ganska allvarsamt i lunginflammation. Doktorn var flera mil borta på resor inom distriktet, och pastor I. var på konferensen, så fru I. var ensam med mig på stationen. Det var oroliga dagar, men genom Guds barmhärtighet och den mest omsorgsfulla vård tillfrisknade jag åter. Då jag första gången efter min sjukdom åter kunde gå ut på verandan, sade en hindu, som varit min patient och är från samma by som den lilla flickan: »Gud har bevisat stor barmhärtighet. Vi hafva alla bedt Gud göra missibaba frisk». — Ja, huru kände jag mig icke så innerligt tacksam, att »Gud hade bevisat barmhärtighet» och låtit mig åter få börja det arbete, som redan blifvit mig så kärt! Huru stort var det icke att första gången jag åter kunde deltaga i gudstjänsten i vår kyrka få stämma in med den lilla församlingen i sången: »Den store läkaren är här, den kärleksfulle Jesus». Det var nog mer än en af oss, som den söndagen kände, att »vi hafva en Gud, en Gud, som hjälper, och Herren, Herren, som ifrån döden frälsar.» — Vår lilla församling sjunger med lif och själ, det är riktigt upplyftande att höra deras sång — och de vänner, som skänkte oss den präktiga orgeln, beredde oss alla därmed stor glädje. Många komma äfven från byarna för att höra den. — Ett par gånger i veckan bruka barnen få samlas för att öfva in sånger till orgeln; dessa stunder äro dem mycket kära.

Så äro våra dagar här ute strängt upptagna — äfven mina, ehuru jag ännu icke kunnat börja med min hufvuduppgift, bybesök. — De sjuka, tillredning af medicin, studierna, sömnad med kvinnorna och flickorna, sångöfningar med barnen,

läsning med några elever o. s. v. tager tid och intresse så helt i anspråk. Lifvet här ute på en station på landsbygden är så rörligt och omväxlande — icke alls enformigt, som man skulle kunna tro.

Här har pågått och pågår ganska mycket nödhjälpsarbete. Ett hus med medicinrum samt rum för flickorna är nu färdigt; ett annat hus är under arbete, som skall bli skolhus samt innehålla rum för gossarne. (Vi hafva nu tretton fosterbarn, sju gossar och sex flickor.) Dessa byggnadsarbeten taga så mycken tid och äro så besvärliga; infödingarne äro nämligen så lata och opålitliga, att om de icke stå under ständig uppsikt, göra de ingenting alls eller också stora dumheter. Så t. ex. fann pastor Ivar en dag en af arbetarne, som han satt att jämna marken kring den färdigbyggda verandan, i stället ha brutit upp det nyss afslutade hvarfvet af tegelsten på verandagolfvet och just vara i färd med att bryta loss de nedersta stenarna ur den pelare, som uppehöll takåsen. Hade pastor Ivar kommit en kvart senare, skulle taket ha ramlat. Hemma kan man icke göra sig en föreställning om hvad det vill säga att bo i Indien, och huru svårhandterliga och okunniga arbetarne äro. Hufvudsaken för dem är aflöningen; *om* och *huru* arbetet blir utfördt, bekymrar dem ej, och oftast göra de tvärt emot hvad de blifvit tilllsagda.

Vi ha nu mycket hett — 39° Celsius midt på dagen, 32° om nätterna.

Som jag fruktar, att mitt bref redan blifvit allt för långt, får jag nu sluta med varma hälsningar till alla vänner.

Eder

Evelina Alberg.

Nu följer en tid af trägen och mångsidig sysselsättning, som icke synes ha lämnat rum för så flitig brefskrifning, som de första månaderna kunna uppvisa. Under detta skede torde den lilla raska skildringen af hvardagslifvet på Nimpani, som under titeln »En dag under Indiens sol» varit införd i missionskalendern för år 1898 och därjämte utgifvits i separattryck som nr 6 i följden af »missionsskrifter utgifna af Fosterlands-Stiftelsen,» hafva tillkommit vid E:s

skrifbord jämte åtskilliga bidrag till andra tidningar och tidskrifter. — Emellertid ljöd helt plötsligt och oväntadt

9. Andra ringningen.

Febern, denna särskildt af européer i denna trakt af världen fruktade fiende, hade den 15 augusti för första gången angripit vår zenanamissionär, ja, väl också för *sista* gången, ty hon repade sig aldrig riktigt, om också både hon själf och hennes vänner så gärna ville i det längsta hoppas på hennes vederfående.

Den 8 sept. 1897 skrifver fru Ivar från Nimpani: . . . »Glädjande för oss är, att fröken Alberg, som nära en månad lidit af feber, nu ändtligen är feberfri. Hon är visserligen ännu klen, men vi hoppas, att krafterna snart skola återkomma. Hon arbetade så ifrigt och var så glad åt sitt arbete dels med de sjuka, dels med barnen. Hon började ha söndagsskola samt läste dessutom två timmar om dagen med nybörjarne. Hindiläsningen bedref hon också med stor ifver. Detta långa afbrott har därför varit mycket påkostande för henne. — Febern var aldrig hög, den steg endast till 103,[8] Fahr., men var mycket ihållande och därför mattande. . . .» — När det första feberanfallet var öfver, lämnade E. Nimpani för luftombytes skull och tillbringade en vecka på Betuls station. Men hon hade inte väl hunnit tillbaka till det för henne så kära N., förrän ett andra angrepp af den lömske fienden för alltid förlamade vår unga kristinnas krafter och inom kort ställde henne inför döden. På läkarens inrådan flyttade hon för andra gången till *Betul*. Nimpani, som hon sedan icke återsåg, hade blifvit mycket kärt för henne, både för de äldre medarbetarnes och de

hednakristnas, men icke minst för barnens skull. Dock var det något, som var henne kärare. I sin dagbok skref hon någon af dessa dagar: »Nimpani må gärna fara med allt hvad jag där har kärt, bara jag icke glömmer Mästaren för arbetet. Guds väg är bäst, alltid bäst.»

Den 19 oktober skref hon från Betul följande undergifna och på samma gång förhoppningsfulla bref (det sista offentliggjorda):

Käre vördade missionsdirektor!

»*Välj du åt mig* den väg, som jag skall gå!
O, Herre, själf jag kan den rätt ej välja;
Din väg är bäst, o, gif mig syn därpå,
Och låt ej fåfäng oro mer mig kvälja!
Välj du åt mig!»

Efter alla dessa jobsposter, som under detta år nått eder här från Indien, gör det mig ondt att behöfva komma med mina enskilda bekymmer men anser det dock som min plikt att underrätta eder därom.

Sedan den 15 aug., då ett par ovanligt häftiga regn kommo (och efter hvilka en allmän sjuklighet uppstod rundt omkring), har jag under dessa två månader nästan ständigt haft feber — tidtals hvarje dag och hvarje natt med blott en stunds hvila emellan. Så fort jag hunnit repa mig efter den första febern, som var mycket envis, reste jag för ombyte af luft hit till Betul (omkring den 15 sept.) och kände mig efter en veckas vistelse här åter fullkomligt kry. Jag hade dock ej hunnit vara i Nimpani tre dagar, förrän febern återkom — och ehuru den icke varit hög, har den varit särdeles ihållande och därför också så mattande. Doktorn rådde mig att snarast möjligt lämna Nimpani, hvars luft han anser skadlig för mig — hvarför jag, så snart jag orkade, återvände in till Betul. Doktorn gjorde här en mycket noggrann undersökning af mitt hälsotillstånd och förklarade, att lefvern redan är något förstorad; äfven tyckte han sig finna något litet fel med hjärtat, men det hoppades han kanske endast var af svaghet efter den långa febern och därför nog kunde bli bra igen. Vid föregående undersökning har han icke funnit något fel med hjärtat, och att det hemma var alldeles friskt, vet jag. Han gaf mig stärkande medicin, som han hoppades

skulle hjälpa hjärtat till rätta igen, och satte såsom hufvudsak för mig f. n. att icke vistas i Nimpani; på syskonen Rensaas förslag tillrådde han att försöka Kondhar-Chicholi; hjälper icke det, rådde han till att försöka ett annat distrikt.

Jag har ansett mig böra omtala, hvad doktorn sade. Mitt hopp är dock, att ombytet af luft skall vara alldeles tillräckligt och vistelsen i Kondhar för en längre tid göra mig bra igen. Så väl syskonen i Chindvara som i Amarvara ha så vänligt bedt mig vara välkommen till dem, men Betul-bröderna afråda på det bestämdaste en så lång och tröttande resa genom dessa malariska trakter under nuvarande förhållanden. Själf har jag svårt att tänka mig, att det skulle kunna vara annat med hjärtat än blott svaghet efter febern, och att jag med noggrant iakttagande af doktorns föreskrifter skall bli bra igen. Han har gifvit mig tillåtelse att fortsätta hindi-studierna.

Då bangalån i Nimpani blir utvidgad, blir där också hälsosammare, hvarför vi hoppas, att jag nog skall kunna få stanna där framdeles. »Väl är jag arm och eländig, men *Herren sörjer för mig.*» Han har ju sin egen fostringsmetod med hvart och ett af sina barn, och att detta är *hans* hand, som styrt med detta, känner jag så tydligt. Jag har älskat Nimpani så mycket och lefvat så upp i allt där; Gud vill väl lära mig att icke för *vingården* glömma *vingårdens Herre* utan göra mig nöjd att gå, dit *han* vill och dit *han* går före. *Hans väg är bäst, alltid bäst* i alla fall; och har man slutit sina händer in i hans, så får man ju också i *allt* vara lugn och trygg i vissheten om att då också verkligen af Herren blifva ledd på hans visa vägar.

Doktorn vill ännu en tid ha mig »under uppsikt», så det blir nog att stanna ännu någon vecka hos syskonen Lindqvists här, som så vänligt upplåtit sitt hem för mig. Sedan går min väg till Chicholi, så fort jag hunnit packa i Nimpani. De ha godt om utrymme där, och luften är frisk och sval.

Så väl Lindqvists som pastor Carlsson bedja om sina hälsningar till docenten. Efter en tids vistelse i Chicholi hoppas jag kunna ge gladare underrättelser. »Ingen kommer på skam, som förtröstar på dig», och saken ligger ju i dens hand, som förmår göra öfver allt hvad vi kunna bedja eller tänka. Hufvudsaken är ju, att han får fostra oss och göra oss sådana han vill ha oss för att kunna använda oss i sitt arbete; och en tid i ensamhet och stillhet med honom har nog mera betydelse än ett rastlöst arbetande, *om arbetet blir så kärt, att det skymmer bort honom.*

Med hjärtliga hälsningar till eder fru samt alla vid hemmet. Må all krafts Gud uppehålla och styrka eder under edert mycknа arbete och under dessa svåra pröfningens tider, därom bedja vi alla här ute. Nog känna vi, under det Gud så slår slag på slag, att de orden ljuda till oss alla: »var stilla, Gud är här.» För visso är Gud här, mycket, mycket nära för att under nödens tider gifva oss af sina rika välsignelser. Syskonbandet knytes fastare i nöden, då vi måste bära hvarandras bördor — och Gud blir mer och mer oumbärlig, vi själfva »mindre» och hjälplösare. Och det är väl på den vägen Gud vill ge välsignelse.

Mitt bref har redan blifvit allt för långt, fruktar jag. Herren låte sitt ansikte lysa öfver eder!

Med aktning och tillgifvenhet
Evelina Alberg.

Dyrbart är att kunna skymta, hvad som under dessa hemsökelsens tider rörde sig på djupet af denna Herren hängifna själ.

Ur Evelinas sista dagbok ha vi fått göra följande anteckningar, nedskrifna af henne d. 24 oktober 1897:

»Samma dag jag sjuknade in för andra gången hade jag på morgonen läst de ljufliga orden: 'I rättfärdighet skall jag skåda ditt ansikte. Jag skall mättas, när jag uppvaknar, af din åskådning.' Aldrig ha de orden tyckts mig så sköna och rika förr. Tänk, att i rättfärdighet — själf rättfärdig, ren, helig — få skåda Guds ansikte! Kan en tanke tänkas skönare än den? O, att vara *rättfärdig*, att slippa hungra och törsta mera, att uppvakna från detta lifvets längtan och kamp som från en lång, svår dröm, uppvakna för att *skåda* Gud, *mättas* af hans åskådning.

Tänk, när denna eld här inne släckes, denna tärande hunger mättas och jag får *hvila*, själf rättfärdig, hos den rättfärdige. O, målet för allt lif, när

vår oroliga ande kommit i fullständig harmoni med Guds och vi ingå i — »*sabbatshvilan*»!

Jag vet ej, om jag uppfattat himmelriket rätt. För mig innefattas hela himmelriket, höjden af allt härligt, i det ordet rättfärdighet. Att vara lik Gud, fullkomligt i öfverensstämmelse med hans vilja — är icke det salighet? Däri ligger allt: hvila, harmoni, frid. Då är väl målet vunnet. — Jag vet ej, men jag känner det så, som vore det störst af allt att i rättfärdighet få skåda Gud. *Tanken på möjligheten af ett snart förverkligande däraf var så skön; döden förskräckte mig ej alls.*»

Redan den 9 nov. 1897 blef hennes tro förbytt i åskådning, då inträffade nämligen

10. Sammanringningen och hemlofvet.

Febern hade så småningom aftagit, men hjärtat var svagt. Tillståndet syntes emellertid ej hopplöst; men så tillstötte dysenteri (rödsot), och när denna gaf sig, förvärrades åter hjärtlidandet och tog till slut öfverhand.

Vi låta Evelinas trofasta, moderliga vän, fru Zelma Ivar, berätta om slutet:

Nimpani den 11 nov. 1897.

Käre docent!

Hvad hon *kunde*, det *gjorde* hon!

Åter har det behagat vår Herre Gud att kalla till sin eviga hvila och glädje en af sina kära. »Jag tycker, att det är så underligt, att jag skall dö nu, då jag har så *mycket* arbete ogjordt här, men låt genom missionstidningen en hälsning gå till Sveriges unga kvinnor, som vilja tjäna Herren, att de komma hit till Indien — ty här finns så mycket arbete för dem.» — »Ja, jag skall be *dem* komma, som Herren kallat och utrustat med de rätta gåfvorna till förstånd, hjärta och vilja — men endast sådana, som ha *starka* kroppar och ej så lätt brytas af det härjande klimatet,» svarade jag —

vare detta början och inledningen till denna sorgepost, som vi fåvitska människor vilja kalla det — fast Herren för visso vill, att vi snarare skola glädjas, att han låtit sitt rastlöst verksamma barn hvila, och vi skola få se kanske mer frukt af hennes *korta* arbetsdag än efter mången annan, som i långa år stått på fältet.

I tisdags den 9 november något före kl. 11 på kvällen kom Herren och hämtade sitt trötta barn Evelina Alberg hem till sig. Hon blickade uppåt med ett obeskrifligt uttryck af glädje — jag lade hennes händer samman, hviskande: »Herren kommer», hvarefter jag uttalade den apostoliska fridshälsningen. Sedan sände jag efter Lindqvist och bad honom lysa välsignelse öfver stofthyddan.

Hon skref själf till docenten och omtalade, hvad doktorn sagt om hennes hälsotillstånd, strax hon kom till Betul. Hjärtat och lefvern båda angripna — till Nimpani skulle hon ej få återvända. »I kunnen ju låta henne komma till Chicholi eller försöka med något annat distrikt till en början; men i *Indien* kan hon ej stanna» — detta att hon ej skulle kunna *stanna* i Indien, ville hon ej uttala för sig själf, och därför tror jag, att hon ej omtalade det i sina bref hem, ty hon hoppades och trodde, att det skulle vara Herrens vilja att ge henne ny kraft. Också skref hon den 25 oktober från Betul: »Krafterna (efter den långsamma febern) komma nu igen med stora steg. Jag är dagligen ute och går morgon och afton ganska långt och njuter däraf. Den där svåra andnöden börjar försvinna mer och mer genom digitalis och piller, som doktorn gifvit mig. Betulluften tycks passa mig utmärkt. Det är illa, att jag ej kan stanna här, men det är omöjligt för utrymmet. Pastor Carlsson vill gärna, att jag skall stanna här som zenanamissionär.» — Doktorn ville, att hon skulle stanna åtminstone en månad i Betul, så att han riktigt kunde få vårda henne. Någon af de sista dagarna i okt. fick jag bref från Emma Lindqvist, som säger, att Evy sjuknat i dysenteri, samt ber mig sända Munia att vårda henne. — Själf hade jag då så många sjuka omkring mig, bland dem en, som ofelbart skulle ha dött, om jag ej dagligen hjälpt henne, och stackars Munia gick med feber, som hon ådragit sig samtidigt med det hon här vakade hos Evy under hennes sista feberanfall. Jag föreslog därför, att Lindqvist skulle sända efter Gauram (den ayah, som var med Carlssons till Sverige, och som för tillfället vistas i Betul). Men på måndagen den 2 nov. kom det ridande bud med bref från doktorn, som uppmanar mig att *genast* komma för att vårda fröken Alberg, emedan utsikten om hennes tillfrisknande till stor del berodde

på noggrann vård. — Nu måste det omöjliga bli möjligt, och jag skyndade till henne, så fort jag kunde. Som hon varit sjuk här flera gånger, hade jag fått sådan vana att sköta henne, att jag lätt kunde gissa till hennes minsta önskan, och hvarken hon eller jag behöfde använda många ord. — — Hon blef mycket glad, att jag — hennes »indiska mor» — kom till henne, och Munia var med mig. Dysenterin var ännu mycket svår då, men aftog mot slutet af veckan. Dock i och med detsamma som denna fara aftog, tilltog hjärtlidandet, så att hon själf en dag sade: »Nu förstår jag, att om jag går igenom denna sjukdom, kan jag ej stanna i Indien med ett sådant hjärta» — »Nej, i *Indien* kan man ej *lefva* hvarken med hjärtelidande eller hjärtesorg — här måste hjärtat vara friskt; men man kan *lefva för Indien* också hemma i Sverige,» svarade jag. Och strax var hennes lifliga sinne sysselsatt med tankar, hur hon skulle skrifva för barntidningen och berätta om Indien, så att många från barndomen skulle få kärlek till Indien och dess folk. — Dagen efter kände hon sig så klen och började då tänka på hemresans svårigheter. Jag lugnade henne därmed, att Herren nog skulle följa och föra henne hem till Sverige, om det vore hans vilja, annars tar han Evy snart nog hem till sig. »Men detta är ju ej alls likt döden. Jag tycker, att jag då skulle känna allt så annorlunda och säga så mycket.» — »I *verkligheten* kommer nog döden mycket, mycket mer i hvardagsdräkt, än hvad fallet är i böcker, emedan omsorgen om den stackars uttröttade kroppen tager mycket ut sin rätt och själen till stor del domnar af medicinen,» svarade jag. Hon hade under den föregående sjukdomstiden många gånger sagt, att hon klart insåg, att det var en stor dårskap, då människor först på sjukbädden söka få sin ställning till Herren klar. Måndagen var hon ytterligt svag, men natten föreföll ganska lugn, och hon sade på morgonen, att hon känt, att Herren varit hos henne i rummet. Tisdagsmorgonen förstod hon, att det led mot slutet, och bad, att jag ej skulle lämna henne. Kl. 11 e. m. var allt slut och tron förvandlad i åskådande — »honom skall jag *skåda* i rättfärdighet — — — och *mättas* af hans anblick. Ja, här på jorden söker anden fåfängt *mättnad*» — sade hon en af de sista dagarna.

Lindqvist och en snickare hoptimrade under natten hennes kista. »Låt mig bli begrafven i Nimpani, där lilla Piyari ligger, och ej bland de ståtliga engelska grafvårdarna här i Betul.» (Piyari var en späd liten flicka, som var en månad gammal, då vi togo henne, men som redan fått lida så mycket, att hon tärdes bort och dog efter två månader.) — På

morgonen kom doktorn, som med outtröttlig omsorg vårdat henne både dag och natt, och hjälpte oss att reda till hennes sista hvilobädd, till hvilken han också hjälpte till att flytta henne. Han är parser, en bekännare af Zoroasters lära — men här har han visat mera kärlek än mången kristen läkare.

Hon fördes strax till Nimpani, så att vi båda kommo hit i går vid middagstiden. Kyrkan var redan festligt smyckad af skolläraren och barnen tillsamman, och arbetet för dagen inställdes, så att det blef en sabbatsdag. Vid 4-tiden kommo Rensaa och Johansson från Kondhar — ilbud sändes från Nimpani, så att de fingo underrättelsen vid 12-tiden på middagen. Syskonen från Betul dröjde och kommo, just då vi skulle gå till kyrkan. Deras vagn hade gått sönder på vägen. Mycket folk från de kringliggande byarna samlades under dagen, så att skolläraren då och då hade talat med dem om döden och lifvet efter döden.

I solnedgången samlades vi alla kring den blomstersmyckade kistan, prydd med kors af blommor, sända af doktorn och de engelska familjerna i Betul, Emma L. hade mycket vackra kransar med sig.

I kyrkan sjöngs en sång, hvarefter missionärerna buro kistan ut på vagnen, och under afsjungandet af en pilgrimssång följde vi vår kära på den sista färden. Carlsson invigde stoftet till den eviga hvilan med tre skoflar mull och talade öfver orden »Hvad intet öga sett» o. s. v. Min man vände sig till barnen och visade, att deras missibaba själf som barn gifvit sitt hjärta åt Herren och därför varit så ifrig att föra dem till honom, som sagt: »Låten barnen komma till mig.»

Rensaa visade de församlade, att fast våra hjärtan blöda och våra ögon fälla tårar, kunna vi nu uppstämma en segersång, emedan döden är uppsvulgen i segern.

Nu hvilar hon där så stilla, men Herren skall låta hennes korta lifsgärning här i Indien såsom redan hemma i Sverige bli till välsignelse för många. Vi veta, att vår sorg och saknad också är eder och tänka därför med stort deltagande på eder, bedjande Herren om *kraft* för eder att *bära* de många tunga slagen och *nåd* att tro, att de skola bli till *välsignelse*.

Att jag är trött till kropp och själ, synes nog och torde gälla som en ursäkt för detta i hast skrifna bref.

Med högaktning

Z. Ivar.

* * *

11. Återblick.

Kasta vi nu till slut en återblick på Evelina Albergs lif och personlighet, så är det i ögonen fallande — allt och alla bära henne det vittnesbördet — att hennes lif var kort men rikt och hennes personlighet en ovanligt skär och sympatisk företeelse.

Den hemlighetsfulla och dock påtagliga förklaringsgrunden härtill ligger i den omständigheten, att Guds helige Ande fått hos henne blotta djupet af det naturliga hjärtats elände och på den vägen gjort det trängande behofvet af helighet gällande. »I hvarje om sin synd medvetet hjärta går lik en annan undervattenström, djupare än alla andra begär, hungern och törsten efter rättfärdighet.» Och just detta är rätta *mottot* öfver *Evelinas lif: »Saliga äro de, som hungra och törsta efter rättfärdigheten, ty de skola blifva mättade.»* Det är väl funnet, när man satt dessa ord i hindiskrift på hennes grafvård å Nimpani kyrkogård. Denna hunger stillades, och denna törst släcktes ju redan här genom Jesu kraftiga inneboende i hjärtat. Så fick hennes invärtes människa så mycken kraft midt under den utvärtes hyddans svaghet. Kristus bor hos hvarje troende men olika rymligt och rikligt. Han tar gestalt hos alla, som mottaga honom, men en mer eller mindre *utpräglad* gestalt. Hans lif är kärlekens lif. Den, som älskar mest, är Kristus mest lik. *Kärleken* var ett andra grunddrag hos Evelina. Hon älskade mycket och värmde många, både små och stora, här hemma och där ute med sin eldiga, ungdomsfriska kärleksglöd. Därför är det omöjligt annat än att hennes lifsgärning blifvit och än yttermera skall blifva till oräknelig välsignelse för Guds rike.

Jämväl hennes rika naturliga begåfning har härvid fått och får yttermera tjäna. Vi nämna särskildt hennes ovanliga förmåga att lätt och behagligt uttrycka sina rika tankar i tal och i skrift, både på vers och prosa, hvarom en för hennes ålder särdeles rik alstring af berättelser, bref och tillfällighetsdikter, tryckta och otryckta, bära vittne.

En angelägenhet framför andra, som hon från barndomen bar på sitt hjärta, var, som vi hafva sett, aflyftandet af den stora inre och yttre nöd, som trycker Indiens kvinnor. Indien var hennes längtans land. Zenanamissionen var hennes hjärtas åtrå och lefnadsmål. Hon lefde, och hon dog för detta värf att bära evangelium till Indiens kvinnor; och detta är Evelina Albergs

testamente

till i första hand Sveriges kvinnliga ungdom. Redan i bref af den 7 febr. 1897 skrifver hon: »*O, huru stort är icke behofvet af kvinnliga missionsarbetare här ute!*» — När läkaren under hennes sista sjukdom förklarat, att hon ej kunde lefva i Indien utan måste återvända hem, så var det ett hårdt slag för henne; men hon var strax färdig med planer, huru hon skulle arbeta hemma med tal och skrift, ja, på allt sätt för det kära Indien. Men så visade sig snart, att icke heller en hemresa till det jordiska hemlandet hade utsikter för sig. Evelina var mycket undergifven och sade till sin »indiska mor» — fru Ivar — som satt vid hennes dödsbädd de sista dagarna: »*Jag tycker det är så underligt, att jag skall dö nu, då jag har så mycket ogjordt här. Men låt genom missionstidningen en hälsning gå till Sveriges unga kvinnor, som vilja tjäna Herren, att de komma hit till Indien, ty här finns så mycket arbete för dem.*»

»Detta uppdrag», skrifver fru Ivar, »fick jag flera gånger. Dessutom vet jag, att hon skref direkt till flera af sina väninnor, att, om Herren kallade dem, de skulle göra sig redo att komma. Jag är därför viss, att Herren ej länge skall låta oss lida brist på kvinnliga missionsarbetare, ja, att han skall ej blott fylla de tomma platserna utan sända så många, som vi behöfva, med de gåfvor och krafter, som fordras för det arbete han gifver dem. Att Indiens klimat fordrar en obruten hälsa hos dem, som gå ut, ha vi nu fått lära af erfarenheten. Härtill kommer som nödvändig förutsättning ett sinne, som är villigt att tjäna sin Mästare i hvilket arbete som helst. För öfrigt äro inga gåfvor för stora att gifva. Ju mera kunskaper, intelligens, praktisk förmåga, desto bättre!» — Så långt fru Ivar. Och vi våga tillägga: finnes en kärlekens lust att för Herrens skull tjäna sina medmänniskor till frälsning, så behöfva ej de medelmåttigt begåfvade låta afskräcka sig; ty mindre gåfvor än de största duga också och kunna säkert, helgade af Herrens Ande och brukade med trohet, blifva till välsignelse.

Kära missionsvänner! *Hvilka äro de ibland eder, som vilja blifva Evelina Albergs testamentstagare?*

Hvilka äro de, som på Herrens fråga: »*Hvem skall jag sända, och hvem vill vara vårt budskap?*» beslutsamt svara: »*Här är jag, sänd mig!*»? Så svarade hon, den kära hemgångna. Om henne kunde det i sanning sägas: »Hvad hon kunde, det gjorde hon.» — *Kan det också i sanning sägas om dig?*

Vi ända vår allt för enkla minnesruna med en versifierad slutönskan, som Evelina Alberg själf i

en dödsruna öfver en älskad medarbeterska uttalat — den passar författarinnan själf så utmärkt väl:

»Ja, Gud välsigne ditt verk här nere,
Din in- och utgång välsigne han!
Uti sin godhet han sände flere
Att fylla ut, hvad du icke hann!
Vi icke våga i själfvisk smärta
Dig önska åter till kamp på jord.
Ty du har kämpat — och du har segrat —
Du gaf ditt lif på din Herres ord.»

MISSIONSLITTERATUR

utgifven af

Ev. Fosterlands-Stiftelsens Förlags-Expedition, Stockholm 3.

Den hedniska kvinnans rop till den kristna kvinnan. Maningsord af *M. S.* Bemyndigad öfversättning af A. G—t. 6 öre.

»En liten, men mycket behjärtansvärd skrift, synnerligen lämplig till högläsning vid syföreningar.»

»Det tjänar till ingenting.» Ett ord till sjömansmissionens vänner. Andra uppl. 5 öre.

Gud vill det! Missionssånger af *Ida Granqvist.* Med förord af C. D. af Wirsén. Häft. 50 öre.

»Den erkända och talangfulla författarinnans stämningsfulla och lika poetiska som okonstlade dikter, burna af en helgad trosvärme, verka alltid tilltalande och medryckande.»

Verklighetsbilder från Syd-Indien af *Amy Wilson-Carmichael.* Bemyndigad öfversättning af G. S. och L. F. Löwenhielm. Med illustrationer. Häft. 1: 75, kart. 2 kr., klotb. 2: 25.

»De många, som äro likgiltiga eller rent af fientliga mot hednamissionen, borde läsa dessa verklighetsbilder. Det skall gifva dem en ny syn på saken. Efter läsningen af denna bok skall ingen gärna kunna tala om hednamissionens onödighet.»

Hindukvinnor. Af *Johanne Blauenfeldt.* Öfversättning af Ida Granqvist. Häft. 1 kr., kart. 1: 25.

»För dem, som verkligen vilja sätta sig in i missionsarbetets svårigheter och förhoppningar, särskildt bland de indiska kvinnorna, erbjuder denna goda skrift en välbehöflig handledning. Boken passar som högläsning vid symöten.»

Bilder från Harai, en missionsstation i gondernas land. Rikt illustrerad. Af missionär *Enok Hedberg.* Häft. 1 kr.

Framställningen har en åskådlighet, som gör, att man liksom lefver med missionärerna, gläder sig öfver deras framgångar och hyser ett innerligt deltagande för dem i deras nöd och trångmål. *Ev. Luth. Miss.-Vän.*

Några minnen från min resa till Ost-Afrika 1908—1909. Af professor *A. Kolmodin.* Häft. 3 kr., kart. 3: 50, klotb. 4 kr.

Vi tveka ej att kalla boken ett märkligt arbete i missionslitteraturen. Ty förutom den naturliga vakenhet, som alltid bör besjäla den, som vill fixera sina intryck till andras upplysning och väckelse, har professor K. den vida mer sällsynta inre vakenhet, som ser Guds finger i äfven det minsta och därtill förstår att omgjuta sina af den anledningen städse värmande och väckande tankar med ett språk, som i alla enkla linjer dock bär en verklig adelsstämpel. Så lefvande skildrar han sin långa färd genom Europa ned till Stiftelsens afrikanska missionsplatser, att läsaren med eller mot sin vilja ej blott ryckes med utan ryckes upp till den hänförda stämning af eld och ande, som i allt lyser igenom förf:s ord. Vi tro, att boken blir den kärkomnaste gåfva för alla missionsvänner. Ej mindre än 95 förträffliga illustrationer och helsidesplanscher pryda det vackra bokverket.

Sv. Kommunaltidning.

Sann missionskärlek. Betraktelse öfver Joh. 12: 1—8. Af pastor *Joh. Lindgren.* Häft. 10 öre,

»En liten men mycket god skrift, som borde läsas och behjärtas af hvar och en, som börjat något intressera sig för Guds rikes framgång!»

Kampen om en själ och andra berättelser ur lifvet och verksamheten i Sydindien. Af *Edith Hinkley* och *Marie L. Christlieb.* Med förord af d:r R. Wardlaw Thompson. Öfvers. af J. S. Danielson. Häft. 1: 50, kart. 1: 75, klotb. 2 kr.

»En förträfflig samling väl valda berättelser ur det lefvande lifvet, som detta ter sig för vakna, nitälskande och praktiskt dugliga missionärer i Sydindien. Dylika missionsbilder är vår litteratur så fattig på, att detta arbete ej nog varmt kan förordas.»

MISSIONSSKRIFTER

utgifna af

Evangeliska Fosterlands-Stiftelsen.

1. **Bengt Peter Lundahl,** missionär i Ost-Afrika. Några drag ur hans lif af *A. Kolmodin.* Med illustrationer 20 öre.
2. **Om de tigrétalande folkstammarna och missionsarbetet bland dem** af *K. G. Rodén.* Med illustrationer. 20 öre.
3. **Några ord om Indien såsom missionsfält** af *A. Kolmodin* 20 öre.
4. **Lena Rensaa.** Några drag ur hennes lif af *Joel Thulin.* 25 öre.
5. **En blick på utvecklingen af Evangeliska Fosterlands-Stiftelsens missionsarbete 1893—96** af *A. Kolmodin.* 25 öre.
6. **En dag under Indiens sol** af zenanamissionären *Evelina Alberg.* 25 öre.
7. **En resa genom borannagallaernas land.** Öfversättning och tillägg af missionären *K. Cederqvist.* 25 öre.
8. **Barnhemmet i Bellesa** af *Emilie Lundahl.* 25 öre.
9. **Evelina Alberg.** En ungdomsbild af pastor *Plym-Forshell.* Andra upplagan. 30 öre.
10. **Missionsarbetets betydelse för det kristliga lifvet** af *A. Kolmodin.* 15 öre.
11. **Maria Valentin.** Ett minnesblad af *Oscar Valentin.* 25 öre.
12. **Bilder från Indien** af missionär *F. G. Ekholm.* 30 öre.
13. **Missionens heliga strid.** Ebr. 11: 30. Föredrag vid Ev. Fosterlands Stiftelsens årsmöte 1899 af hofpredikanten *Fr. Hammarsten.* 25 öre.
14. **Missionen såsom kulturmakt** af *A. Kolmodin.* 30 öre.
15. **Ur det indiska hvardagslifvet** af missionär *E. Storrow.* 25 öre.
16. **Ur Indiens barnavärld** af missionär *E. Storrow.* 20 öre.
17. **En teologisk strid inför Ras Mengescha.** En bild från Ev. Fosterlands-Stiftelsens mission i Ost-Afrika af missionär *Gebra Mariam Tajelenj.* 30 öre.
18. **Hvarför missionera vi?** Ett svar till de likgiltiga och missionens vedersakare af *A. Kolmodin.* 20 öre.
19. **Bland hinduer och gonder** af missionspastor *Natanael Arén.* 20 öre.

20. **En dag bland de nödlidande i Sagar.** En bild från Ev. Fosterlands-Stiftelsens mission af missionspastor *J. Nilén.* 20 öre.

21. **Den evangeliska rörelsen i Hamazén.** En bild från Ev. Fosterlands-Stiftelsens mission i Ost-Afrika af missionspastor *A. Svensson.* 15 öre.

22. **En ung kristinna i Chindwara.** En bild från Ev. Fosterlands-Stiftelsens mission i Indien af zenanamissionär *Vivi Rinman.* 15 öre.

23. **Evang. Fosterlands-Stiftelsens missionsarbete 1897—1902** af professor *A. Kolmodin.* 25 öre.

24. **Några ord om evangelii predikan för hedningar.** Nordens missionärer tillägnade af *A. Kolmodin.* Med illustrationer. 20 öre.

25. **Minnen från min verksamhet såsom Ev. Fosterlands-Stiftelsens sjömansmissionär** af f. d. sjömanspastor *Edvin Sundquist.* 50 öre.

26. **Ett och annat om kunamaerna.** Från Ev. Fosterlands-Stiftelsens mission i Ost-Afrika af missionspastor *August Andersson.* 25 öre.

27. **Bland emigranter i Liverpool.** Minnen och intryck af *Edvin Sundquist.* 40 öre.

28. **Om gallafolket.** Ett Evang. Fosterlands-Stiftelsens missionsfält i Ost-Afrika af missionspastor *Nils Hylander.* 25 öre.

29. **Skildringar ur gondernas lif** af missionspastor *A. G. Danielsson.* 30 öre.

30. **Mensa.** Något om dess land och folk samt missionsverksamheten därstädes. Från Evang. Fosterlands-Stiftelsens mission i Ost-Afrika. Af missionspastor *K. G. Rodén.* Häft. 50 öre.

31. **En liten återblick på min 25-åriga verksamhet som läkaremissionär** af *Karl Winqvist.* 25 öre.

32. **Eko från Kunama.** Af missionspastor *August Andersson.* 50 öre.

33. **Jubalandet.** Skildringar från Ev. Fosterlands-Stiftelsens sydligaste missionsfält. Af missionspastor *P. Olsson.* 50 öre.

34. **Bref från Chicholi** till missionsvännerna från *Margit Andersin* och *Gertrud Lindberg.* 40 öre.

35. **Bilder från Harai.** En missionsstation i gondernas land. Af missionspastor *Enok Hedberg.* 1 kr.

EV. FOSTERLANDS-STIFTELSENS FÖRLAGS-EXP.,
STOCKHOLM 3